

ARGUMENTAI PRIEŠ

PREZIDENTO NIXONO KELIONĘ Į PEKINĄ

Numatomo Nixono vizito į Pekiną proga konservatyvus kolumnistas William F. Buckley Jr. tarp kitko samprotauja: "Padorumas, neleidžias broliautis su žmogžudžiais, staiga dingio: pasidarė visai aišku, kad visai nesvarbu, ar kuris režimas yra teisėtas ir doras savo elgesyje ir užsimojimuose, bet tik ar jis yra stiprus. Jei jis pakankamai stiprus, Amerikos liberalai

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

prieš jį nusilenks kaip mokiniai prieš mokyklos direktorių. Aš norėčiau, kad kuris nors iš progresyvių senatorių ar kongresmanų, kurie dabar sveikina Nixoną, atsakytų į paprastą klausimą: ar Franklinas Rooseveltas neapleido savo pareigų nenukeliau- vęs į nacių Vokietiją su- idraugauti su Hitle- riu?"

Tikėdamasis neigia- mo atsakymo, Buckley to liau rašo:

"Kadangi visuomenė dabar yra nusiteikusi nusileidimui (appease- ment), jis (prezidentas) dabar gali išvengti nepa- sitenkinimo (get away with) pabučiuodamas bu- lių į nosį. Tačiau kas bus tada, kai jis turės pada- ryti kokią griežtesnę ēji- mą, bus reikalingas stip- rių karinių įrankių, kitų visuomenės nuotaikų: ką jis tada galėtų padaryti? Kas jam patiks? Ir ko- dėl turėtų jam patikti?"

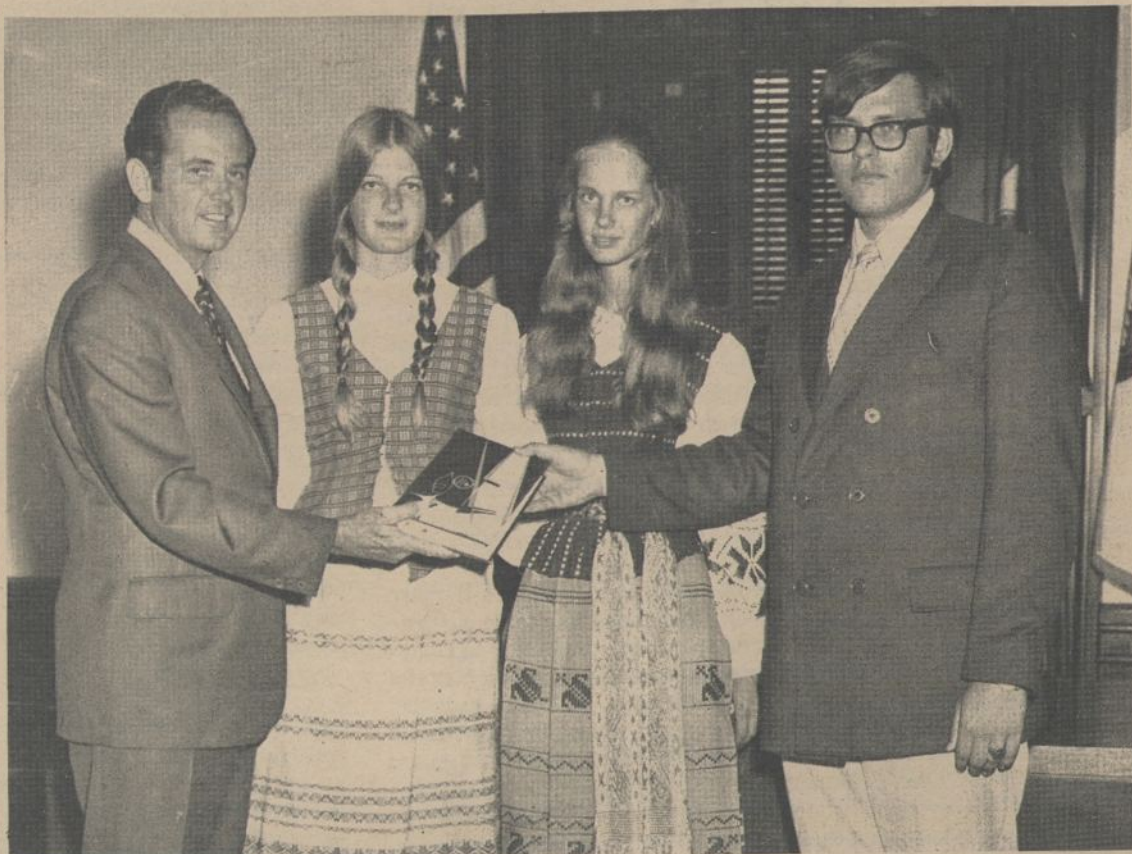
Nėra kalbos, kad Nixo- no apsisprendimas yra susijęs su gero rizika, tačiau iš kitos pusės visuomenės nuotaikos da- bar tokios, kad jis negali net įsakyti laimėti Viet- namo karą prieš paly- ginant daug silpnesnį priešą. Jei tai nepa- giama padaryti, reikia bandyti pasitraukti su galimai mažesniais nuos- toliais.

Atrodo, kad tam dabar patogus momentas. Tie- sa, milžiniška Amerikos komentatorių dauguma bando aiškinti, kad susi- artinimas su Kinija pra- sidėjo paties Nixono ini- ciatyva, tačiau man atro- do, kad ta 'iniciatyva'

būtų nuėjusi niekais -- kodėl Pekinui nepalauk- ti, kol amerikiečiai visai nepasitrauks iš Indokini jos -- jei JAV ir Kiniečių interesai nesutaptų. Su tuo sutinka ir nuosauks komentatorius Roscoe Drummond, kuris rašo, kad pirmas atsakymas į klausimą, kodėl kinie- čiai atsakė į Nixono ini- ciatyvą yra toks, jog Mao Tse-tungas ir Chou En-lai bijo sovietų užpuo- limo tikslu sunaikinti R. Kinijos augantį atominių ginklų arsenalą.

Tokioje situacijoje, man atrodo, Nixonas turi gerą šansą pasitarnauti Amerikos interesams, be didesnio pačių JAV jė- gų įtempimo, mobilizaci- jos, kurios nei jis, nei ku- ris kitas iš dabar žinomų prezidentinių kandida- tų, negalėtų prarasti.

Taip galvojant, ne vi- sai rimtai atrodo ir visi kiti argumentai prieš, nors kartais jie turi stip- rų moralinį ir teisinį pa- grindą. Paskutinį cituoja irgi konservatyvus ko- lumnistas John Chamber- lain. Girdi, 1945 m. San Francisco konferenci- jos, kurioje buvo sutar- ta dėl JT chartos, me- tu Kinijoje buvo keli re- žimai, įskaitant ir ko- munistų bei japonų pa- statytus. Legaliu režimu tačiau buvo visų pripa- žintas Chiang Kai-cho- kio vyriausybė, kuri gavo nuolatinę vietą JT Sau- gumo Taryboje. Tas nu- statas gali būti pakeistas tik 2/3 visų narių daugu- mos, įskaitant ir visus Saugumo Tarybos na- rius t.y. ir JAV, nutari- mu. Chartos pakeitimas Mao Tse-tungo režimo naudai būtų visų princi- pų išdavimas.



Pavergusių savaitės proga Michigano gubernatorius William G. Milliken liepos 13 d. priėmė Lansinge lietuvių delegaciją, kuri atstovavo Detroito Lietuvių Organizacijų Centrą. Pažymėtina, kad delegaciją sudarė išimtinai tik jaunimas: DLOC sekretorė Nijolė Giedriūnaitė, Virginija Giedriūnaitė ir Detroito lietuvių studentų pirmininkas -- delegacijos vadovas Robertas Selenis, kuris padėjo gubernatoriui už paramą lietuvių ir kitų pavergtų tautų laisvės byloje ir prašė remti tuos amerikiečius, kurie kovoja dėl savo tėvų krašto laisvės. Įteikdamas gubernatoriui pirmąjį tomą Encyclopedia Lituanica, R. Selenis pa- linkėjo gubernatoriui sulaukti ir likusius penkis tomus. Gubernatorius tą dieną pasirašė atitinkamą proklamaciją ir pagyrė jauną lietuvių delegaciją. Nuotraukoje iš kairės: gubernatorius William G. Milli- ken, Virginija Giedriūnaitė, Nijolė Giedriūnaitė ir Robertas Selenis.

'BESILINKSMINANTIS' JAUNIMAS VILNIUJE

Vilnius turi nemažai te- atrų, kino-teatrų, koncert- nių salių, kavinių. Bet pla- taus jaunimo pomėgį atitin- ka šokių salės. Tose šokių salėse vyksta "poilsio vaka- rai". Nuo šeštos vakaro prie šokių salės kasos jau susidaro eilutė mėgėjų šok- ti. Tai vis žalokas jaunimas,

Iš kitos pusės: ar visi principai sukurti teisėtą santvarką visame pa- saulyje jau nebuvo iš- duoti, į Jungtines Tautas priimant Sovietų Sąjun- gą. Syki tie principai bu- vo paneigti, nėra kokių lieti krokodilo ašarų dėl da- bartinės Jungtinių Tautų sudėties pakeitimo ar jų likimo. Politika ir teisė nėra vienas ir tas pats.

jau "įsidarbinęs" Vilniuje. Ilgos darbo valandos pra- ilgsta ir nebeįdomios tam- pa kultūrinės pramogos. Akiplėšiškas tarybinės spaudos gyrimasis koncer- tais, paveikslų galerijomis, vaidinimais, šiam darbo jaunimui nei patrauklus, nei suprantamas. Aukštes- nio tono renginiai tartum skirti tarybiniam elitui. Ir susiformavusios tarybinės visuomenės klasės ryškiau- siai matomos laisvalaikio praleidime.

Prie fabrių staklių, prie profesinio techninio darbo "įsidarbinęs" jaunimas jau sudaro savotišką proletaria- tą "proletariato" tėvynėje. "Visų šalių proletarai" ne- sivistinija laisvalaikio salėse.

"Poilsio vakarai" pavir- ta nuovargio valandomis. Ilgiausios jaunimo eilės sto- vinioja prie durų, nes, daž- nai, šokių salės pilnutėlės ir nevisus gali sutalpinti. Bet žmonės nori pavargti, nori pasistumdyti perpildy- toje, aprūkusioje, nevedina- moje salėje tik dėl to, kad galėtų užsimiršti, iš- blokti iš sąmonės dienos monotoniją, suvaidinti be- silinksminantį. Gal būt jie nori padūkti, paįsdykauti...

Bet šokių salės patiekia prastą muziką ir tvan- kiausią orą. Imame "Kom- jaunimo Tiesą" (birž. 23) ir skaitome: nei linksmybių, nei geros muzikos. Susida- ro įspūdis, kad mes netgi užmiršome, kas tai yra juo- kas (jį pakeitė krizenimas po nešvankių anekdotų), linksmybės (linksma, kai draugai ima knežinti vienas kitam nosis), o vietoj ge- ros muzikos -- elektrinių gitarų erzacas.

Žiūriu nuo muzikantų pa- kylos į tas besistumdancias poras, į bukus, apgirtusius kai kurių vaikinių veidus ir po storu grimu sluoksniu pasislėpusias merginas, ir koku darosi.

Greta šokių salių daug jaunimo poilsio valandoms priglaudžia įvairūs klubai. Bet ir čia negeriau. Jeigu prie šokių yra paskaita, tokių paskaitų standartas ir monotonija netraukia jau-

nimo. Jie renkasi po paskai- tos, kada orkestrėlis jau derina stygas. Jeigu pasi- taiko užsukti prieš paskaitą arba paskaitos metu, jau- nimas tą pusvalandį pralei- džia koridoriuje rūkydami ar besistumdydami. Oficialiai klubuose šokių salėse negalima gerti alkoholinių gėrimų.

Štai kaip išsprendžia tą problemą. "Komjaunimo Tiesos" korespondentas K. Bruzgelevičius rašo: tai tie- sa, gerti negalima, bet tik valytojos žino, kiek butelių buvo atsinešta ir išgerta tą vakarą koridoriuose ir tua- letuose.

Lietuviškas dirbantysis jaunimas įvairytas į akligat- sius (Nukelta į 2 psl.)

SPAUDOS IR RADIO DIENA

PLB Valdyba ir šiais me- tais rengia Bendruomenės- Spaudos-Radijo Dieną, kuri įvyks 1971 m. rugsėjo 18-19 dienomis Tabor Farmoje, Sodus, Michigan.

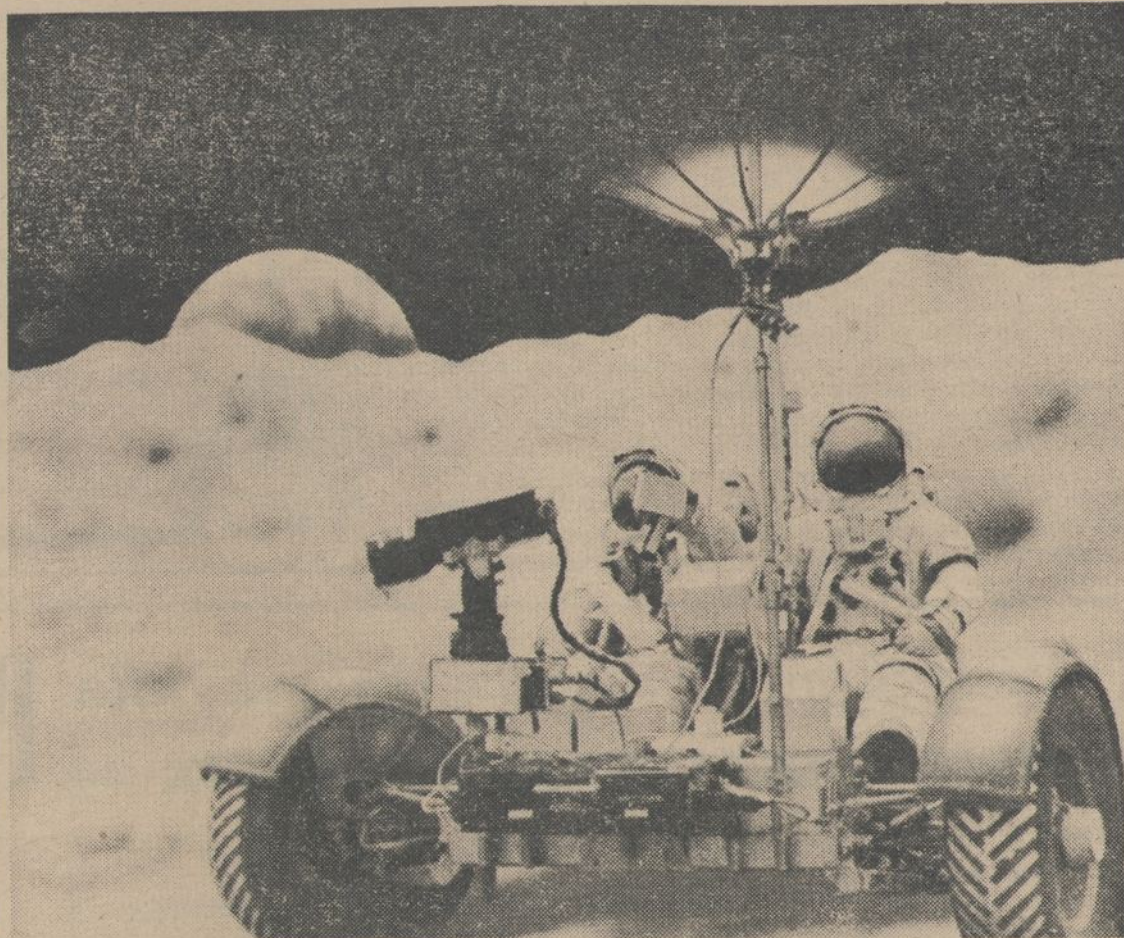
Susitikimo tikslas, kaip ir ankstyvesnėse dienose -- pabendrauti ir visiems mums rūpimais reikalais pasikalbėti. Bendroji ket- virtosios dienos pokalbio te- ma: "Išėjimas lietuvių kul- tūrinis, visuomeninis ir po- litinis pasireiškimas". Ypa- tingas dėmesys bus kreipia- mas į šio pasireiškimo su- derinimą JAV-bėse.

Šalia bendro simpoziumo numatyti ir atskiri semina- rai radijo ir spaudos dar- buotojams. Jie, taupant lai- ką, vyks lygiagrečiai. Juose norima sudaryti progos spe- cialistams išsikalbėti jiems rūpimais klausimais.

Radijo ir Spaudos dar- buotojai prašomi iš anksto pranešti ar tų seminarų pa- geidauja, ar žada juose da- lyvauti ir kokie klausimai turėtų būti jų darbotvarkė- je keliami. Laukiama su- gestijų bei konkrečių pasiū- lymų ir dėl pagrindinės šio susitikimo temos.

Oficiali sutikimo pradžia -- rugsėjo 18 d., 1 val. p. p., pabaiga -- rugsėjo 19 d. pa- kare.

ASTRONAUTAI MĖNULYJE VAŽINĖS TOKIU AUTOMOBILIU



APOLLO 15 pirmadienį, liepos 26 d. su trimis astronautais David Scott, James Irwin ir Alfred Worden pasikėlė iš Cape Kennedy erdvės uosto į mėnulį. Liepos 29 d. Apollo 15 turėtų pasiekti mėnulio orbitą ir penktadienį astronautai David Scott ir James Irwin, nusileidę ant mėnulio, ten išbus apie 66 valandas rinkdami paviršiaus akmenis, fotografuodami ir atlikdami mokslinius eksperimentus. Pirmą kartą astronautai mėnulio paviršiuje važinės elektra varomu automobiliu. Rugpjūčio 2 d. astronautai pasikels nuo mėnulio ir persės į erdvėlaivį, kuriame lauks Alfred Worden skridamas mėnulio orbi- toje. Pagal planą Apollo 15 su astronautais turės nusileisti Ramiajame vandenyne rugpjūčio 7 d.

Kas nauja
Pasaulyje

• SEN. ROBERT TAFT, jr., praeitą ketvirtadienį Clevelan- de suruoštamame pavergtųjų tautų minėjime pareiškė: "Dialogu su Kinija bus stengiamasi neužšal- dyti ar užslėgti esamą padėtį, bet paruošti sąlygas didesniai lankstumui užsienio politikoje ir tuo būdu atsirastų geresnės ga- limybės pavergtųjų tautų laisvės sušvitėjimui. Visada tikėjau, kad ilgalaikė Europos ir viso pa- saulio taika tegalima tik tuo at- veju, jeigu dabar esančios oku- puotos tautos atgaus savo vals- tybinę nepriklausomybę".

• ANGLIJOJE tarptautiniame chorų festivalyje, kur kasmet susirenka chorų bei šokių ko- lektyvai iš įvairių pasaulio kraš- tų, šiais metais dalyvavo Var- po vyrų choras iš Vilniaus, va- dovaujamas A. Krogerto. Viso festivalyje buvo 12,000 progra- mos atlikėjų. Vyrų chorų varžy- bose dalyvavo 18 chorų, de- ja li- tuviai į pirmąsias vietas nepa- tekė. Pirmoji vieta teko Michi- gano universiteto studentų cho- rui. Toks vertinimas buvo komi- sijos, tačiau publika daugiau en- tuziazmo rodė lietuviams. Ypač po sudainuotų dainų: J. Naujailio -- J. Juzeliūno "Lietuva bran- gi", V. Laurušo "Nakties balsų" ir J. Naujailio "Ant kalno kark- lai" tęsėsi nepertraukiamos ova- cijos. Deja, kad Varpo choras gautų iš Maskvos leidimą festi- valyje dalyvauti, į savo repertu- arą turėtų įtraukti ir burliokiš- ką dainą "Ei, uchnem!"...

• SUDANE sukilimas numa- šintas ir sukilėlių vadai sušau- dyti.

• BERLYNE Rytų Vokietijos sargybiniai iš kulkosvaidžių ap- šaudė tris asmenis norėjusius pro mūro sieną prasiveržti į va- karus. Atrodo, vienas buvo nu- kautas.

• DR. BERNARD, širdies per- kėlimo specialistas, Pietų Afri- koje sėkmingai įvykdė plaučių ir širdies perkėlimo operaciją.

• GARY POWER, U 2 laktū- nas, kuris 1960 metais buvo virš Sovietijos numuštas ir kalina- mas kaip šnipas, o vėliau iškei- tas į sovietų šnipą Amerikoje plk. Abelį, dabar susirado nau- ją tarnybą: "šnipinėja" iš lėktu- vo Los Angeles susisiekimą ir per radiją pranešinėja kelių už- sikimšimus.

• ISPA NIJOJE prie Saragosse pastebėti septyni susirgimai, įtariant kad tai choleros, Ispa- nijos valdžios organai stengia- si raminti, kad nepakenkus tu- rizmui.

• NIXONAS turės brangiaus- mokėti už bilietą į Pekiną, nes kaip Chou En-lai pareiškė, JAV pirmiausiai turės visiškai pa- sitraukti iš visos Indokinijos (ne tik iš P. Vietnamo), kas yra svarbiau negu santykių atstaty- mas tarp komunistinės Kinijos ir JAV.

• KANADOS PREMIJERAS Trudeau šią savaitę priims nau- ją komunistinės Kinijos ambas- dorių ir su juo tarsis dėl keliō- nės į Pekiną.

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

SOLISTAI BIČKIENĖ, ŠUKYTĖ IR BARAS Į AUSTRALIJĄ

Visi gerai žinome mūsų posakį, jog nauja šluota gerai šluoja. Šiuo atveju ta naujoji šluota Australijoje yra mūsų Australijos Lietuvių B-nės Krašto Valdyba Adelaidėje, kuriai vadovauja V. Neverauskas. Per pirmąjį savo darbo pusmetį, galutinai sumezgę visus buvusius jau gerokai apirusius paskirų darbų mazgus, jie su gražiomis viltimis žituri į mūsų Australijos lietuvių gyvenimo ateitį.

Gerai žinoma, jog mums Australijoje, gyvenant labai tolimame nuotolyje nuo Amerikos ir Kanados, kur yra susisipietę visas mūsų politinis ir kultūrinis gyvenimas, geriausias būdas mumyse, neužgesinus mūsų lietuviškos gyvavimo ugnies, yra artimesnis ir tampresnis kultūrinis ryšys palaikymas su Amerikos lietuviams. Tą jau ne vieną kartą parodė Australijos lietuvių, spontaniškai pakildami lyg iš to letarginio miego, atsilankius pas mus Amerikos lietuvių žymiesiems menininkams, sportininkams, dvasininkams ir kt. Tai yra tas mūsų dvasinis penas, karts nuo karto taip būtina mums reikalingas. Tą, labai gerai žinodama Krašto Valdyba, jau pirmuose savo darbo mėnesiuose pradėjo gildinti ir, atrodo, mes turėsime labai gražių vaisių iš to.

Kas kiekvienai antri metai Adelaidėje, kur dabar yra ir mūsų visa valdžia, rengiami viso miesto meno festivalai, kurie jau pradeda išgarsėti ne tik kituose Australijos miestuose, bet ir užsienyje. Šio festivalio direktorius, viešint Amerikos lietuvių solistui Stasiui Barui Australijoje, girdėjo jo koncertą, jis jam labai patiko ir priėmė Krašto V-bos pasiūlymą, kad St. Baras būtų pakviestas į šį festivalį. Tuo pačiu buvo pasiūlyta ir solistės L. Šukytės vizitas, kuris taip pat buvo priimtas. Tuo būdu šiems dviems mūsų žymiesiems solistams visos kelionės išlaidos bus apmokėtos, kai paskirų koncertų išlaidas didesniuose mūsų miestuose lengvai apmokės patys klausytojai. Taip pat labai džiugu, sužinojus, jog į Australiją savo lėšomis atvažiuoja koncertuoti solistė P. Bičkienė ir muzikas Armonas. Be šių, jau atrodo tikrai būsimų mūsų žymieji menininkai, daromi žygiai atskirti ir dailiojo žodžio meistrai B. Brazdžionis ir A. Gustaitis.

Tikrai tai bus tos pavasariškos atbūdimos dienos Australijos lietuviams, kada ir vėl po ilgesnio laiko mes galėsime pilna krūtine pasisemti to kultūrinio ir meninio peno, mums, nors ir retkarčiais, taip reikalingo.

Savo darbuose ir ateities planuose Krašto V-ba yra pasikvietusi patarėjų užsienio reikalams Juozą Lapšį, kuris yra taip pat ir VLKO atstovas Australijai. Jo darbas ateityje bus palaikyti tiesioginius ryšius su PLB Centro Valdyba, mūsų ir kitų kraštų diplomatais, bei kitomis užsienio atstovybėmis. Tai yra visiškai naujas darbas Krašto Valdyboje ir J. Lapšys šiam darbui yra tikrai pats pajėgiausias asmuo ne tik Adelaidėje, bet ir visoje Australijoje, ką jis jau ne vieną kartą savo padarytais darbais įrodė.

Ateityje bus stengiamasi daug plačiau ir tinkamiau lietuvių reprezentuoti paskirose austrų įstaigose ir spaudoje, kas iki šiol buvo gana silpnokai daroma. Į šį darbą bus stengiamasi kuo daugiau įtraukti mūsų jaunųjų jėgų, baigusių aukštuosius mokslus jau čia.

1972-jų metų Velykų švenčių metu Melbourne įvyks II-sios Australijos Lietuvių Studijų Dienos (pirmosios praėjo su gana dideliu pasisekimu, davusios gražių rezultatų, ypatingai akademinio jaunimo tarpe). Šių dienų metu bus artimiau susipažinta su mūsų II-jo Jaunimo Kongreso reprezentantais ir jiems nustatyta jų darbo gairės, reprezentuojant Australijos lietuvių jaunimą. Aiškiai matant, kokios naudos duoda Jaunimo Kongresai mūsų jaunimui, yra galvojama ateityje suruošti vien tik Australijos ir N. Zelandijos lietuviškojo jaunimo reguliarius kongresus, kurių svečiais, žinoma, galėtų būti ir iš kitų kraštų lietuvių jaunuoliai. Tokie vietiniai jaunimo kongresai į lietuviškąjį darbą ir gyvesnę veiklą galėtų įtraukti kone visą mūsų ir N. Zelandijos jaunimą ir tuo pačiu, po to padarius atranką, šių kraštų jaunieji lietuvių galėtų daug geriau ir tinkamiau atstovauti mūsų lietuviškąsias bendruomenes ir visą jau čia subrendusį lietuviškąjį jaunimą.

Krašto Valdybos tokiu našiu darbutenka tik pasidžiaugti ir ateityje palinkėti Pirmininkui ir visiems nariams, nepavargstant ir toliau sėkmingai tęsti savo darbą, kas tikrai ir vėl mumyse atneš tą buvusį gražių, darnų ir pavyzdžių duodantį kitiems, sugyvenimą ir lietuviškos veiklos tęsimą, ko taip troško ir mums visuomet linkėjo mūsų niekuomet neužmirštinis J.J. Bačiūnas.

• Australijos ramovėnai yra labai aktyvūs. Beveik visuose miestuose jie yra įsisteigę savo didesnius ar mažesnius skyrius ir jau eilę metų kaip jie gražiai reiškiasi savo ir bendruose parengimuose. Sydnejuje, neseniai įvykusio metinio susirinkimo metu, buvo plačiai aptarta visi einamieji reikalai ir į naująją valdybą įrinkta: S. Pačėsa -- pirmininkas, V. Saudargas -- vicep., Adomas Laukaitis -- sekretorius, A. Vinevičius -- išdinininkas ir P. Zaremba -- narys kultūros reikalams. Vienas iš pirmųjų savo platesnių paruošimų įvyks ramovėnų ruošiamas liepos mėn. pabaigoje Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo minėjimas, į kurį jau yra paprašyta ir sutiko dalyvauti "Dainos" choras ir kitos Sydnejaus kultūrinės pajėgos. Taip pat šiais metais numatoma plačiai paminėti ir Lietuvos Kariuomenės Dieną.

Adelaidės ramovėnai birželio mėn. viduryje atšventė savo skyriaus jubiliejį XX-tį. Ramovės pirmininkui V. Patašui atidariusį, gana gausų, kviestinių svečių susirinkimą-pobūvį, ir plačiaunušvitus Ramovės tikslus, platesnį XX-čio darbų ir išgyvenimų reportą davė veteranas C. Zamoiskis. Šiuo metu Adelaidės skyrius turi aktyvius 25 narius, kai iš steigiamojo susirinkimo pagrindinių narių šiuo metu yra tikėję tik trys: A. Leviskas, K. Tapašas ir C. Zamoiskis. Po oficialiosios dalies sekė jaukios vaišės prie puikiai paruoštų E. Bernaitienės stalų, skambant lietuviškų dainų garsams.

• Sydnejuje labai sėkmingai praėjo ruoštas Sydnejaus lietuvių sporto klubo "Kovo" metinis balius, į kurį atsilankė virš 350 svečių. Programą su dideliu pasisekimu išpildė jau Sydnejuje gerai žinomo dainininkų grupė "Tie Patys", susidedą iš O. ir V. Asevičių (Arų), K. ir V. Bitinų, I. ir V. Daudarų ir O. ir J. Maksvyčių, pianisto A. Pluko, programos pranešėjo J. Dambrausko ir režisoriaus P. Rūtenio. Grupė su labai dideliu pasisekimu išpildė eilę lengvojo žanro lietuviškų dainų ir, mano manymu, jų išleista plokštelė turėtų gana didelį pasisekimą. Pats balius davė labai gražaus pelno, kas įgalins ir dar stipriau pasirodyti mūsų lietuviams sportininkams Sydnejuje.

• Adelaidės Lietuvių Archyve yra sudaromas albumas lietuvių tarnaujančių ar tarnavusių Australijos karinėse pajėgose. Kadangi į Australijos kariuomenę privalo registruotis visi čia gyveną jaunuoliai, sulaukę 20-ties metų, iš kurių vėliau, burtų keliu, yra paminamas kariuomenei reikalingas skaičius jaunuolių, juos paskiriamą į sausumos, laivyno ar aviacijos dalinius, iki šiol jau yra kariuomenėje ir Vietname tarnavę nemažas skaičius ir lietuvių. Prieš porą savaitių iš Vietnamo, atlikę 18-kos mėnesių stažą, grįžo gydytojas kapitonas Gediminas Grudžinskas, inžinieriaus ir dantų gydytojos Grudžinskų sūnus. Laimingai atlikę, daugeliu atveju labai

KAS DAVĖ TEISĘ KEISTI PAVARDĘ?

K. MAŽONAS

bus pakeitęs pats Girmius bet ne straipsnio autorius Vaclovas Biržiška. Prieš mane gulėję Mečislovo fotografija dar iš Aušros laikų kur jo ranka pasirašyta "Mečislovas Dovoina Silvestravičius. Jei kur po savo rašiniams ir būtų pasirašęs



Stanislovas Dovoina-Silvestravičius, buvęs Raseinių burmistras 1904-1913 m.

Davainiui tas tik reikėtų kad tas vardas čia panaudotas kaip vienas iš jo daugelio naudotų slapyvardžių.

Savaimė kyla klausimas kodėl Girmius rado reikalą ar pagrindą tik vieną šią pavarde išskirti iš gal virš šimto paminėtų, jo redaguojamame tome, o visuose L.E. tomuose turbūt ir virš tūkstančio pavarde su galinė ičius ir pakeisti į aitis. Pagrįstai peršasi įtarimas, kad tai daryta su specialiu tikslu, kad redaktorius vadovavosi kokiu tai nepalankumu, antipatija, noru įskaudinti, įgelti ar tai Silvestravičių giminei ar pačiam Matyckui.

Pats Matyckas buvo tikras kad tai buvusi tikroji priežastis. O gal tas tik redaktorius neribotas galios pajautimas, kad girdi, darau taip kaip manau kairiojo kojos to pageidauja. Gal dėl blogo tipo ar momento kaprizo netekęs psichinės lygsvaros ir nelaimė tuo momentu pasivėlė jam Silvestravičiaus pavarde. Kiekvienu atveju tai būtų tik pagrindo daryti išvadą kad keisdamas ičius į aitis pastarąją galinę būtų skaitęs už mažiau vertingą. Tas rodytų redaktoriaus mentalitetą ir tektų daryti kitą lūdną išvadą, kad jis negaluoja mažavertin-gumo kompleksu.

Jei Girmius šiuo savo pasielgimu norėjo įskaudinti Silvestravičių, tai čia jis bus, kaip sakoma, prašoves. Nektart man uošvis su pasididžiavimu minėjo kad jo protėviai buvo žemaičių bajorai Eičiai ir tik Lietuvos istorijos bėgyje daugiausia unijos laikotarpy bei tų laikų karų stikuriuose ir aplinkybėse kaip ir daugelio kitų lietuvių pavarde pasikeitė. Netenka abejoti kad pirmoji tos dvilypės pavarde dalis buvo taip pat

žemaitiška, būtent Davaina arba Dovaina su kirčiu ant pirmojo skiemens, ar kaip daugelis žemaitiškų pavardžių kurio baigiasi raide a, kaip antai Niuniava, Burba, Norvaiša, Mingela, Rukuiža ir pan. Pavardžių ir vietovių lenkinimui dažniausia naudojama raidė o. Kaip pavyzd. Vilnius - Wilno, Kaunas - Kowno ir t.t. Deja, pakeitus žodyje Davaina ir antrojo skiemens raidę a raide o gaunasi slaviškai skambanti pavarde, nes vojna slavų kalbose reiškia karas. Panašiai skambančių lietuviškų pavardžių yra ir daugiau kaip antai Girdvainis, Vainauskas ir panašiai.

Mes tik stebimės kaip amerikiečiai pravardžiavimo atžvilgiu yra nejaudūs. Pas juos prezidentas gali būti pavadintas Dick, Harry; senatorius Pilkiu, Garbanui (Boldy, Curly); gubernatorius muiliniu (soapy), arklys Lincolnu arba karvė Mary. Mes lietuvių savo pavarde gerbiame ir jeigu kartais jos kuriam ir nepatogios skritis su jomis nenorime. Lietuvis nori kad jo pavardė būtų taip jam laikoma ir į ją kreipiamasi kokia ji tikrai yra, be darymo ar pagražinimo, nes priešingai atveju jis tą paskaito ir priima kaip nepagarbą, pašaipą ir pasityčiojimą.

Jei pavyzdžiui Juozas Girmius L.E. ar kur kitur spaudoje būtų pavadintas Girnevičius ar Girnaiskus, nors tos pavardės ir padorios ir lietuviškos -- būtinai ir suprantamai tą priimtų kaip jam reikiama nepagarbą, pašaipą ar pasityčiojimą ir be abejonės užprotestuotų. Ko siekė ir ko norėjo Girmius tik vieną vienintelę Silvestravičių pavarde perkrikštydamas į Silvestraitį kitaip išaiškinti negalima ir neįmanoma, o tai daryti jam buvo drąsiau, nes reikalą turėjo jau su mirusiais žmonėmis, kurie atsakytų jam negalėjo. Kiek tūkstančių yra lietuvių kurių pavardžių galinės ičius, čienė, čitė sunku ir pasakyti. Mes iš seno taip prie jų pripratome, kad jos mums lygiai gražiai ir lietuviškai skamba kaip ir kitos lietuviškos pavardės su skirtingomis galinėmis. Jos mūsų sąmonėje taip prigijo ir gyvenime taip įsipilietino, kad tuščios ir bereikalingos pastangos jas keisti. Kiek lietuvių su tokiomis pavardėmis dirbo ir dirba savo tautos naudai, Basanavičiui, Narutavičiui, Smilgevičiui tas netrukde būti nepriklausomybės akto signatarais ir jie dideliais patriotais būdami nedėjo pastangų savo pavarde lietuvinami keisti.

Pavardė nebūtinai rodo asmens tautybę, dažniausiai tai kilmės rodyklė. Baranauskas, Žukauskas, Malinauskas, Krauzas, Talat-Kelpša vis tai šaukštas ir garbingi lietuvių, vieni, reikėtų manyti, kilę iš slavų, kiti iš vokiečių ar totorių. Ir

šitos pavardės niekam neužklidė nei gyvenime nei L.E. redaktoriams. Mes akivaizdžiai matome ir žinome, kaip gyvenimo sąlygos ir aplinkybės keičia žmogaus tautybę ir pavarde.

Lietuvoje nepriklausomybės laikais vienu laikotarpiu buvo propaguojama pavarde lietuvininti ir paskatinimui buvo sudarytos palengvintos sąlygos sumazinant formalumus iki minimumo. Šia palankia proga daugiausiai pasinaudojo tie, kurių pavardės buvo nepadorios, neestetinės arba per daug gramzdios, nelegvai ištariamos. Toliau svetimtaučiai valdininkai tarnybinio naudingumo sumetimais, kurie lengvai galėjo ir paritį sulyg reikalo pakeisti. Kai kurie iš tų nedaugelio lietuvių, kurie lietuvinami keitė savo pavarde, nenorėjo atsisakyti ir nuo savo senosios, sudarydavo dvilypes pavarde, kaip pav. Barzda-Barzdauskas, arba Nagevičius-Nagevičius. Manau, kad atsisakyti nuo savo pavarde ne kiekvienam taip lengva, nes šį žygį darančio galvoje gali kilti mintis, o kurio ir sąžinės neramumo jausmas kad šituoimi jis gėdisi ir lyg šalinasi bei kratosi pavardės savo tėvų ir protėvių kurie gal ir labai garbingai ją nešiojo.

Niekur ir niekas be paties asmens sutikimo neturėjo teisės jo pavarde keisti ar iškreipti ir tik vienas Juozas Girmius tą teisę bus sau užurpavęs.

Praeitų metų rudenį aplankiau jau sergantį Matycką, Warren, N.J. Žmogus labai jaudinosi ir nervinosi dėl šito reikalo, kad dar daugiau sunkino jo sveikatos stovį. Dar vildamas pasveikėti ar bent sustiprėti žadėjo spaudoje prieš tokį Juozo Girmiaus nedorą elgesį protestuoti. Bet, deja, sausio 17 dieną šių metų pasimirė. Kaip jau minėjau visą Silvestravičių giminę, išskyrus vieną seną gydytoją Tasmą, išmirė ir tos pavardės atstovų nei Lietuvoje nei kur kitur nebeliko, todėl šitas Girmiaus šposas jiems, o dabar ir Matyckui -- nei šita nei šalta. Tik labai gaila kad vertingas lietuvis pilietis naudingai dirbęs kraštui ir visiems žinomas Silvestravičiaus vardu ir tuo vardu atžymėtas Kalnų kapinėse, į Lietuvių Enciklopediją pateko po kita, lyg migla dengiančia pakeista pavarde.

Mano galva, tokio pastovaus veikalo kaip L.E. redagavimas yra rimtas ir atsakomingas darbas, reikalaujantis ypatingo objektyvumo, bešališkumo, nes tai ne srovinis laikraštis ar srovinis periodinis žurnalas. Ir šiuo atveju redaktoriaus parodytas piktas (įžulus) šališkumas parodo tik žmogaus lėkštumą, bei smulkmeniškumą neatsižvelgiant į jo išsimokslinimą ir titulą. Taip pasielgęs, ponas daktare, padarei žalos ne vien mums ir garbingi lietuvių, vieni, bet neabejotinai ir pats sau gyvam.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYB MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVATHE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N, VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TRECIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KARBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

DVASINIS KRAITIS

Dovanos yra labai paplitusi tradicija visame pasaulyje, o itin JAV-se. Turtingieji perka brangias dovanas, neturintieji perka pagal savo išgales, bet vistiek tą visuotiną tradiciją atlieka visomis progomis. Žmonės išleidžia didžiules pinigų sumas kartais net bevertėms dovanoms. Kiekvienai namai yrapilni gautų vazų, vazelių, įvairių figūrėlių, visokių daiktelių. Tai gražus paprotys įeigu dovana atitinka gavėjo skonį, o jei ne, tai nauda ir malonumas tenka tik pardavėjui.

-- Atleiskite, kad neatnešiau jokios dovanos, nes jokiū būdu dar nespėjau sugalvoti ką pirkti, jūsų skonis toks išleptas, -- atsiprašiau atėjęs pirmą kartą aplankyti naujam name įsikūrusią vieno dailininko šeimą.

-- Ačiū Dievui, nors vienas žmogus atsirado išmintingas, o tu "džionkų" jau pilnas mūsų aukštas, tai vaikiškas pinigų mėtymo paprotys, -- kalbėjo pasipiktinęs namų šeimininkas, kai tuo tarpu ponis pasijuto labai nejaukiai tokiu vyro atvirumu. Ir akimis apžvelgęs rezidencijos vidų, nepamačiau nė vieno daiktelių, kuris atrodytų kito skonio pirktas ir dovanotas bei atsitiktinai padėtas. Viskas kambariuose yra savo vietose, taip ir matosi, kad visos dekoratyvinės priemonės, statulėlės, vazos, įvairių kraštų meno kūriniai parinkti vieno ir to paties žmogaus skonio, viskas taip suderinta, jog atrodo, kad architektas, namą statydamas visa tai iš anksto numatė ir į savo vietas sustatė.

Tai mat, kur gerų žmonių bei draugų pinigai bei energija belakstant nueina. Gerai, kad aš ir nepirkau, nes ir mano pinigai bei energija belakstant po krautus, besukant galvą ką pirkti idant patiktų, būtų nuėję į tą pačią krūvą ant aukšto, galvojam eidama namo. Ir nutariau, kad daugiau niekam jokių dovanų nepirksiu.

Bet, prieš srovę nepaplauksi. Kaip apsieisi be dovanos artimo asmens gimimo, sukakties ar kita reikšminga proga ir nutariau, jog bus daug lengviau lietuviui dovantoti knygą, užsakyti lietuvišką laikraštį, o amerikiečiui anglišką knygą apie Lietuvą. Taip ir pradėjau be jokio galvosūkio. Vienam knygą, kitam laikraščio prenumeratą sužinojus, kurio ne skaito, o mielai skaity-

tų, nes iš kitų skolinasi. Po kiek laiko paaiškėjo, kad aš neklydau. Metams pasibaigus to laikraščio prenumeratą jau patys pratęsavo. Jei kas padėjuodavo nežinąs, kokią dovana pirkti, daviau tą patį patarimą primindama mano nuotykį su dailininku. Vėliau mandėkodavo už patarimą, nes dovanos gavėjas būdavo nustebintas ir patenkintas, o davėjui didelis palengvinimas nesukant galvos, ką idomėsio surasti, kad būtų ir ne per brangu ir patiktų. Ar nevertėtų lietuviams tokią tradiciją plačiau popularinti.

Knyga yra gera, pigi dovana, nesenstanti ir negadinanti kad ir puošniausio buto estetiško skonio. Bet ji už vis geriausią dovana liuanistines mokyklas bebaigiančiam jaunimui. Daugelis mokyklų, tėvų komitetų ar LB apylinkių tokias dovanas vaikams ir praktikuoja. Tačiau būna ir taip kad vieno skryliaus vaikams įteikiama po knygą, o kito po keletą dolerių voke. Kartą mano kaimyninėje mokykloje gavęs knygą mokinukas priėjo prie mokytojo ir klausia: "Pone mokytojau, kiek ta knyga gali kainuoti, gal norėtumėt pirkti, man reikia pinigų?" Mokytojas žinoma, nepirko, tik išaiškino knygos vertę jam ir su mokyklos vadovais bei globėjais nutarė, kad ateityje būtų dovanojama tiksliai knygos, vienodos ar įvairios, bet knygos, o ne pinigai.

Ta proga pravartu prisiminti ir jaunavedžiams perkamas dovanas, kurių gavėjai daug daugiau nei anas dailininkas iš kart prikrauna krūvą, bet negalima sakyti "džionkų", nes tai brangūs kristalai, porcelanai, sidabrai, kavos puodai ir k. Jaunavedžiams visa tai naudinga, tačiau visada pasitaiko pokelis vienodus daiktus ir davėjas pamatęs nusimena, kad jo dovana nebedžiungins gavėjo, viena ar kelios nuels į archyvą. Ir po tokių šaunių vestuvių po kelių metų sužinai, jog toji pora dar neušiprenumeravo nei vieno lietuviško laikraščio. Tėvams ir svečiams nei į galvą neatėjo, o patiems jauniems laiko nebuvė.

Ar nereikėtų įvesti tradiciją šalia kraunamo jaunavedžiams praktiško materialinio kraičio palydėti juos į naują gyvenimą ir su dideliu lietuvišku kraičiu -- vietoje dolerių voke įteikiant laikraščio prenumeratos kvitą. Jei manome,

VYTAUTAS MINIOTAS DEMAGOGAS IR PROVOKATORIUS

Šį savo straipsnį skiriu respublikinės kategorijos Lietuvoje provokatoriui ir demagogui Vytautui Miniotui, turėdamas vilties, kad po šio straipsnio jam bus suteiktas visasąjunginio provokatoriaus ir demagogio titulas! Po tokio titulo suteikimo Miniotas turės išsinešdinti iš Lietuvos į Maskvą ir gaus galimybę provokuoti ir terorizuoti Maskvos bei kitų Tarybų Sąjungos respublikų gyventojus! Ir Lietuva išsivaduos dar nuo vieno užsilikusio berijinio agento ir pakaliko!

Pradedant rašyti apie vieną ar kitą žmogų primta pradėti rašyti apie to žmogaus praeitį, kaip kad Miniotas pats išsireiškė: "surasti to žmogaus praeities ištakų šaltinį". Taigi aš to principo laikydamasis ir buvau priverstas 8 mėnesius jo ieškoti! Su pačiu Miniotu aš asmeniškai susipažinau tik 1970 metais rugpjūčio 28 dieną, kai jis mane tardė, man jau žinomais, Berijos, Abakumovo bei Riumino metodais!

Tą "ištakų šaltinį" apie Minioto praeitį aš sužinojau naktį, sapne pasikalbėjęs su a.a. John Foster Dulles! Kaip kad Miniotas turi ta prigimtą savybę demaskuoti liaudies priešus, taip ir aš turiu tokią savybę pasikalbėti sapne su mirusiais. Ta savybė ir padėjo man išlikti gyvam laike 12 metų sėdint Vorkutos anglių kasyklose Nr. 7 ir Nr. 1;

Po užmaskuotais tų laigerių numeriais 175/11 ir 175/1 aš naktimis dažnai pasikalbėdavau su Vladimiru Iljičium Leninu. Ir jis mane vis atgaidindavo, vis prašydavo nesuabejoti marksizmo ir socializmo pergale. Vis išpėdavo nepadaryti klaidos ir iš smulkių, asmeninio gyvenimo neteisybių nepasmerkti visą socializmą. Visą dvyliką metų jis man patardavo, kaip elgtis ir kaip įvertinti vieno ar kito berijinio darbuotojo veiksmus režiminiuose KNGB "Rečlago" stovyklose.

Dargi prieš rašant šį straipsnį aš su juo pasikalbėjau ir jis mane dar kartą užtikrino, kad net būti negali, kad Vilniaus KGB galėtų būti aukščiausia Partija!!! Dar kartą priminė, kad Vilniaus partinėje organizacijoje yra koks tai

kad ši dovana per pigi, užsakykite dviem ar trim metam, arba du skirtingus laikraščius, įteikime keletą knygų, o juk turime įvairiausio turinio. Galima juk per artimuosius susižinoti, kad nepasikartotų vienos.

Be to, labai vertingą ir didelį lietuvišką kraičį įeitu kiek daugiau pastangų reikalaujanti dovana -- mūsų dailininkų paveikslas, kurį galėtų įteikti keli vestuvių svečiai susitarę.

E. Čekienė

VYTAUTAS SVILAS

V. Vokietija

nesusipratimas! O gal jie dar nuo Stalino - Berijos laikų neatsigavo? V. J. Leninas man patarė kreiptis, norint sužinoti Minioto praeitį, tiesiog į J.F. Dulles dvasią, kadangi Amerikos imperialistų agentas Berija gali neduoti man teisingų žinių ir patarė man kreiptis tiesiog Berijos viršininką. Pats Leninas negalėjo suteikti man tų žinių, kadangi jis mirė dar prieš Minioto gimimą.

Taigi ir mano surinktos žinios apie Vytautą Miniotą, reikia manyti yra daugiau autentiškos, kaip kad tos kurias Miniotas naudojosi rašant straipsnį "Balfo emisaras". Berijiniai tardymo protokolais aš nesinaudojau.

Vytautas Miniotas gimė Viekšniuose 1928 metais vasario mėnesį. Po kurio laiko tėvai persikėlė į Raseinių apskritį. Jo vaikystė niekuo nesiskyrė nuo vaikystės kitų vaikų Lietuvoje tų metų gimimo. Paaugęs ir pradėjęs vaikščioti jis spardė sviedinį, gaudė Dubysoje žuvis. Hitlerinės okupacijos metais jis mokydamasis pradinėje mokykloje jau bandė pritaipyti prie to meto sąlygų ir siūlė savo prigimtą paslaugą hitleriniams okupantams! Tačiau tie neįsigilinę ir neskaite Tarybų Sąjungos didvyrio jaunuolio Marozovo heroišką elgesį (pasiūsti į kartuves savo tėvą už prievolių nevykdymą), Miniotą, kaip nepilnameitį pasiuntė ganyti žąsių.

Atėjo 1944 metai ir atėjo Tarybų valdžia į Lietuvą, paaugo ir mūsų Vytukas. Ir jis pajuto traukimą pasidaryti savistoviu. Jis suprato, kad nei mokslas, nei universitetas šito jam negali suteikti. Jis ieškojo tokio darbo, kuris atitiktų jo prigimtą genijui. Tais metais ir susitvėrė Lietuvoje Liaudies Gynėjai, pačioje liaudyje vadinamieji Stribai. Su jais ir surišo savo likimą Miniotas. Tačiau ir tie tariaimi Liaudies Gynėjai, nenorėjo iš karto priimti 16 metų Vytuko į savo gretas ir paskyrė jam tik antraeilį darbą: aprūpinti juos samagonu! Tačiau mūsų Vytukas jau turėjo teisę drauge su jais gerti ir drebėti nuo partizanų užpuolimų! Taigi ir vietoj to, kad ruošės pamokas, Vytukas pragirtuokliu davė su Liaudies Gynėjais, išlydėdavo juos į kovas su partizanais. Taip pastoviai pragirtuokliu damas naktimis jis dažnai girtas atėdavo į gimnaziją. Taigi ir mokytojų Tarybos posėdžio nutarimu 1946 metais žiemą Vytukas ir buvo pašalintas iš Raseinių gimnazijos, kaip nepataisomas girtuoklis!

Gimnazijos direktorium Raseiniuose tuo lai-

ku buvo Adomas Kruminas.

Išmestas iš gimnazijos su širdgėla, kad Raseinių gimnazijos mokytojų kolektyvas su direktorium Kruminu priešaky, jo nesuprato ir neįvertino jo gerų norų gerti vardan "leninizmo idėjų", vardan Liaudies Gynėjų, vardan Berijos ir Riumino, jis pats išėjo į Liaudies Gynėjų gretas kovoti už geresnį tarybinių žmonių gyvenimą!

Liaudies Gynėjai Raseiniuose, priimdami dėmesin Vytuko demaskuotą (pirmąją jo gyvenime antitarybinę grupę Raseinių gimnazijoje) priėmė galų gale į Liaudies Gynėjų gretas!

Pabuvęs ten metus laiko ir suprasdamas, kad vien geriant samagoną neįmanoma bus partizanų nugalėti, o negeriant jam pasirodydavo ta kova beprasminga ir dargi pavojinga! Taigi Miniotas 1947 metais ir nusprendė persikvalifikuoti, nusprendė, kad Liaudies Gynėjų gretose gali tik kvailiai savo gyvybę aukoti, tik kvailiai gali ją rizikuoti. Taigi jis ir perėjo į Raseinių rajono "Staliniečio" laikraščio redakciją, pasidarydamas kaimo korespondentu. Šioje redakcijoje jau ir atitiko kirvis kotą ir tai buvo jo išsvajotas darbas, pagal prigimtą specialybę. Tas "kaimo korespondento" darbas niekuom nesiskiria nuo to darbo, kurį Miniotas dabartiniu metu atlieka "Tiesoje". Korespondento darbas yra tik šalutinis, papildomas uždario šaltinis.

Pagrindinis "kaimo korespondento" darbas buvo išaiškinti ir sužinoti visus buožes, kurie nenorėjo pristatyti duoklių. Išsėpinėti kuris ūkininkas pamaitino partizanus, kuris koki žodį išsitarė prieš tarybų valdžią. Aišku į tų skaičių įėjo ir visi tie, kurie Minioto nepavaišino samagonu. Mūsų Vytukas buvo įsitikinęs, kad jis ant gero kelio. Jis niekaip negalėjo suprasti, nesupranta jis ir dabar, kad žmonės tą jo darbą vadindavo žemu, dargi niekšišku! Toks darbas, pagal Miniotą, tik dėl ypatingai sugebančių žmonių! Tas darbas juk jam reikalaudavo daug nervų ir pasišventimo. Reikėdavo juk maskuotis, surasti įvairius būdus prieiti prie žmonių, kad ištrauktų iš jų tiek jam reikalingų išsitarimų! Tai buvo darbas genijaus! Juk prieš partizanus gali ir durnas mirti, kulka nepasirenka savo tikslo ir gali per apsirikimą pulti į tikrą "leninietį". Išaiškinti liaudies priešus jau ne kiekvienas durnas gali, čia reikia prigimto talento! Jausdamas tą talentą savyje Miniotas ir pradėjo veikti visame Raseinių rajone! Jeigu kas iš vietinių ūkininkų nesutikdavo su jo nuomone, t.y. nepavaišindavo jo samagonu, tuomet mūsų Vytukas kreipdavosi į savo viršinink-

kus "Stribus", ieškodamas pagalbos! Su tokia pagalba Miniotas sugebėjo jau būdamas 18 metų sutvarkyti, antrąją gyvenime "antitarybinę grupę"!

Raseinių rajone, Pramedžiavos kaime Miniotas su savo ginklo ir samagono draugu Vladu Jarylinu nušovė tris ūkininkus, tris žmones, tris brolius! Pasigėręs pas tą ūkininką, Miniotas su Jarylinu susimušė ir reikalavo kad tie ūkininkai pristatytų dar samagono, po to kai tas išakymas nebuvo įvykdytas, buvo ištraukti pistoletai ir likviduoti trys "partizanai".

Vilniaus partijos darbuotojams tas mažiausias rūpėjo, kokiū būdu buvo nušauti trys žmonės! Juk pranešimą į Vilnių Miniotas jau rašė išsipagiriųjęs! Jis juk dargi kaip liudininką turėjo Vladą Jaryliną!

Pasidaręs tikru alkoholiku jis pradėjo mušti savo jauną žmoną ir ji norėdama išsivaduoti iš sadisto rankų pabėgo nuo jo. Miniotas, aišku, apkaltino savo žmoną, kad ji yra buožės dukterė ir Raseinių laudies teismas 1947 metais juos išskyrė.

Dar prieš išsiskyrimą ir tuo labiau po jo, Miniotas surado prieglaudą Raseinių mieste, už karėivinių, esančiame Jociaus namelyje. Ten jis klauras naktis girtuokliuodavo ir keldavo orgijas su samagono prekiautojo Jociaus dukterimis.

Būdamas tvirto sudėjimo ir turėdamas ilgas rankas jis tame namelyje atliko praktišką reikalingą tardytojo specialybę! Jis niekaip nesupranta dar iki šiol, kad užsienyje tardytojai turi turėti aukštąjį išsilavinimą! Jo nuomone tardytojas NKGB turi turėti tik stiprų kūno sudėjimą, na ir dar gal ne pro šalį baigti džiū-džistų kursų! Taigi tame Jociaus namelyje, atlikdamas Abakumovo nurodytą praktiką, Miniotas naktimis tardydavo vietinius gyventojus, savo stipriais kumščiais daužydavo žmonėms dantis ir kiekvieną už apykaklės nusitvėręs vis rėkdavo: "su kuo tu eisi?" Artimųjų gatvių gyventojai naktimis negalėdavo užmigti, aišku jie niekam negalėdavo ir pasiskųsti! Juk Raseinių aukščiausioji valdžia tuo metu ir buvo Stribai ir "Staliniečio" redakcija!

Miniotas turėdamas prigimtą idiosinkracijos ligą prieš tarybinius ir visus kitus mokytojus sugebėjo jau 1942 m. žiemą "demaskuoti" trečią "antitarybinę grupę" Girkalnio progimnazijoje. Ke turi tos progimnazijos mokytojai iškeliavo linksminti baltų meškų.

Atėjo garsieji 1948 metai, lietuvių vežimas į Sibirą! Miniotas nuoširdžiai dirbo paruošdamas sąrašus žmonių kelienei į Sibirą, paruošdamas juos į tuos etapus! Pirmiausiai, aišku, ten iškeliavo visi tie dar užsilikę Raseinių gimnazijos mokytojai, kurie nesuprato Minioto gerų norų gerti vardan leninizmo idėjų! Tuoj po jų ten iškeliavo visi tie, kurie jam nestatė samagono. (Bus daugiau)

SOLŽENICINO "RUGPIŪCIO 14-ji"

"Kiekviena revoliucija neatnauja krašto, bet tik jį ilgesniam laikui sunaikina... Ir juo daugiau revoliucija pralieja kraujo, juo ilgiau ji tęsiasi, tuo daugiau kraštas už ją turi mokėti ir tuo greičiau ji gauna 'džiosios' pavadinimą" -- taip samprotuoja vienas iš Solženicino naujo romano "Rugpiūčio 14-toji" herojus. Apie tą knygą dabar kalba visas literatūrinis pasaulis, išsky-

rus Sovietų Sąjungą. Jos amerikoniškos laidos teisės užsitikrino viena amerikiečių leidykla už 500.000 dolerių, nors ji dar nėra išversta į anglų kalbą.

Kol kas jos pirmas tomas pasirodė tik rusų kalba, išleistas Paryžiuje "YMCA Press" 20.000 tiražu. Faktinai tai turėtų būti trijų tomų, kuriuos autorius vadina 'mazgais', trilogija. Ji iki šiol nėra pabaigta ir

autorius išangoje Paryžiaus leidiniui aiškiai prisibijo savo asmenišką ateities: "Mano gyvenimo laiko ir meninės vaizduotės greičiau neužteks (jai užbaigti)"...

Pirmas mazgas -- tomas aprašo Tannenbergo (Žalgirio 1914 metų mūšį, kuriame lengvabūdiškai į Rytprūsius pasiųsta generolo Samsonovo armija buvo vokiečių vadų Hindenbergo ir Ludendorfo sutriuškinta.

Ta tema autoriui jau seniai rūpėjo. Dar 1937 metais bestudentaudamas Solženicinas parašė straipsnį "Samsono katastrofa". Jo tėvas artillerijos karininkas dalyvavo Tannenbergo mūšyje. Jis pasirodo ir romane kaip Isakij Lašenicin, žydų intelektualas, perėjęs į stačiatikius, kad būtų išleistas į universitetą.

Tannenbergo katastrofoje Solženicinas ižidri naujos rusų istorijos kerstinį akmenį. "Galima tvirtinti -- anot jo -- kad pirmasis pralaimėjimas nulėmė visą karą. Kaip buvo pradėtas pirmas mūšis nesutelkus pakankamai jėgų, taip jas nepajėgta surinkti ir vėliau". Tannenbergas privedęs ir prie revoliucijos.

Romanas apima vienuolika dienų -- nuo 1914 metų rugpiūčio 11 iki 21 dienos pagal seną stilių -- kalendorių. Romano herojus yra 38 metų generalinio štabo pulkininkas Vorotincevas. Pavyzdingas karys, drąsus, išsimokslinęs, draugiškas, karštas patriotas, tačiau kartu carui ir jo ap linkai turįs tik paniekos.

Vorotincevas pralaimi, nes niekas jo neklauso. Geriausi generolai žūva, Samsonovas nusišauna, bet Vorotincevui pasitaiko proga su mažu būreliu karių prasilausti iš vokiečių apsupimo. Jis taip pat gali dar padaryti pranešimą vyriausiam kariuomenės vadui

Didžiajam Kunigaikščiui Nikolajui Nikolovičiui, kuris atvaizduotas gana simpatyškai. Kunigaikštis tačiau, išklauses Vorotincevo, liepia jam išeiti iš kambario. Tuo baigiasi pirmasis 'mazgas'.

Anot herojaus, vokiečiai laimėjo visai pelnytai. Jie buvo pranašesni... Prieš Bismarckopaminklą Neidenburge pulkininkas Vorotincevas aiškina: "Pusė šimtmečio Rytų Europa galėjo ramiai gyventi. Vokiečių -- rusų taika buvo naudingesnė negu toji manifestacija Paryžiaus cirkinių". Prancūzijos -- Rusijos paktas įvėlė Rusiją į nereikalingą ir pražūtingą karą.

Solženicinas istoriją pailiustruoja daugeliu epizodų, iki šiol nerandamų sovietų literatūroje. Pavyzdžiui, vienas pavaižduoja vieno dvarininko apiplėšimą revoliucijos naudai. Autoriaus komentaras: "Ar tai buvo tikri revoliucionieriai ar tik paprasti plėšikai, kurie pagrobtus pinigų pražūžė su Baku prostitutėm, niekados nepaaiškėjo".

Kai kur, cituodamas to laikotarpio laikraščius ir dokumentus, Solženicinas lyg ir seka John Dos Passos "USA" tačiau, bendrai imant, jis laikosi tradicinės romano formos.

Nors knyga pasirodo tik Vakaruose, ji iš tikro yra parašyta rusams. Ja autorius bando atstatyti mistišką ryšį tarp senosios ir dabartinės Rusijos, kuris buvo nutrauktas revoliucijos. Atrodo, kad autorius yra labai religingas tačiau ne bažnytinis, bet egzis tencialiniu požiūriu. Jis prieštarauja Tolstojaus "Karas ir Taika" išvada, kad sąlygos daro žmogų. Žmonės, anot Solženicino daro istoriją ir visas tas baisenybes, kurios yra jo aprašomos.

Visos pajamos iš YMCA Press laidos yra skirtos stačiatikių cerkvės statybai kur nors Vakaruose. Visos kitos au-

J. GRAUDA

Rinkime knygas pavergtai Lietuvai

Naujas ir kilnus judėjimas surinkti bent vieną vagoną knygų ir nusiųsti tą vagoną pavergtam lietuviui sujaudina savo tyru idealizmu ir kiečiausią širdį.

-- Pagelbėkite pavergtam broliui, suteikite jam dvelksnį šviežiaus vakarų oro, -- apeliuoja į mūsų sąžinę knygų rinkėjas.

Tuo pat pavyko gauti eksproptinį pasikalbėjimą su šio vagono entuziastu.

-- Kurias knygas renkate?

-- Bet kurias. Viso laisvojo pasaulio lietuviškas knygas. Jos visos bus įdomios pavergtam broliui.

-- Kodėl jūs galvojate, kad jos bus įdomios? Jos jau ir mums neįdomios.

-- Jos mums neįdomios dėlto, kad valgomė balta duona. Kaip žinote, pavergtas brolis minta rupia, juoda duona.

-- Kokias gi jau surinkote?

Iš rinkliavinės dėžės žiūrėjo knyga apie dantų priežiūrą. Prie jos glaudėsi asmeniškų pajamų mokesčio nuskaičiavimų vadovėlis. Po tomis knygomis glūdėjo dar kelios gana storos ir gana sunkios.

-- Kuriems galams pavergtam lietuviui knygas apie dantis?

-- Tai įrodymas, kad išeivijos sąlygose ne visi patriotai jau su protezais. Yra dar karta, kuri turi savo dantis. Tai teikia išsivadavimo viltis.

-- O tas, asmenišką pajamų mokesčius?

-- Knygoje pažymėtos pajamos iki šimto tūkstančio. Tai nurodo pavergtam broliui, kad mums ir šimtas tūkstančių pajamų nėra stebuklas. Matote, viskas numatyta. Visas planas paremtas logika ir padėties pažinimu.

Teko nuosirdžiai pakratyti ranką entuziastiškam knygų rinkėjui.

Tačiau, informacijos pilnybei, per žinomus korespondentui kanalus teko susirūti kompetentingu asmeniu. Jis turėjo priimti knygų transportą.

-- Jūs žinote, kad gausite vagoną knygų?

-- Mes tai žinome, ir davėme aprobatą tas knygas įvežti į tarybinę teritoriją.

-- Jūsų nestebina, kad gausite visą vagoną?

-- Jūs galite rinkti ir įvežti pas mus ir dešimtį vagonų, -- patikino kompetentingas asmuo iš anapus.

-- Dešimtį vagonų? -- nustebo mūsų korespondentas. -- Juk tai milžiniška biblioteka!

-- Savaima aišku, -- sutiko kompetentingas asmuo, -- svarbu tiksliai tai, kad visos knygos būtų gero, škudurinio popierio.

-- Prie ko čia popieris, svarbu turinys.

-- Tamsta nesupranti, atrodo, kodėl mes priimame tas knygas. Mes jas nukreipiame į Petrašiūnų fabriką, popieriaus perdirbimo cechą. Skudurinis popieris yra deficite. Mums jo neužtenka spausdinti Bološaja soveckaja enciklopedija. Siųskite dešimtį vagonų, o mes paruošime faktūrą į Petrašiūnų fabriką.

toriaus teisės yra perleistos vokiečių Luchter handverlag, iš kurių teise angliskai laidai išgijo ir amerikiečiai. Vokie-

čių ir anglų kalbomis "Rugpiūčio 14-sios" laidos pasirodys 1972 metais.

V.tas M-kas



Momentas iš krepšinio rungtynių Philadelphiaje tarp lietuvių komandų. Kamuoį meta A. Šiugžda, R. A. Dilbos nuotrauka

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vésinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

(2)

M. VENCLAUSKAS

VELNIO SURAITYTAS

-- Paleisk, -- bando geruoju prašyti. Nieko neatsako, bet nepaleidžia. Bando prisiminti, ar neturi kokią priešą, kuris galėtų jam taip keršyti, bet nesuranda.

-- Tur būt, velnias! -- pagalvojo Motiejus. -- Boba, matai, atspėjo, kad vieną sykį suraitys. Nebereikalo žmonės kalbėjo apie tą raistą...

Kad laisvos rankos būtų, peržegnotų nelabą, rasit ir paleistų? Kairę šiek tiek gali pajudinti, bet negi kaire žegnosi, o dešinę atlaužta. Bet koks gudrus velnias, jau iš anksto pramatė, kas gali atsitikti ir stipriai laiko dešinę atlaužęs. Bus blogai. Šnypsdamas bando išsilaisvinti, bet nemato nė kiojo padėty jis yra. Po ilgo vargo šiaip taip apsivertė ant šono ir pagaliau pasijuto repečkom be esąs. Jau geriau -- galėjo paslinkti kiek, kad ir keuriom, bet vis tiek velnias sėdėjo ant sprando ir spaudė jo pečius, rankas. Aišku, tik velnias taip tegali spausti. Bet kas bus, jei jis prikiš nagus prie gerklės? Baigta! Baisu ir pagalvojus. Bet jis prisiminė turįs Sopulingosios medalikėlį ant kaklo, ir todėl velnias negali pritilti prie gerklės... Jau geriau, daug geriau! Iš paskutiniųjų jėgų pasijudinęs, sumarojo, supliauskėjo raiste, ir šit jau šviesiau -- jis šlaite. Pamatęs čia pat nutisusią eglės šaką įsikabinė ranka ir šiaip taip atsikėlė.

-- Na, palauk, dabar bus kas kita, -- galvojo jis. -- Pažiūrėsim, kas tu esi ir ar negalima bus tavim nusikratyti?

Deja, sprando negalėjo pasukti, nė rankų suglausti -- jį laikė stipriai surakintą. Jis visas pasisuko į apšviestą plotą ir pamatė savo šešėlį su

velniu sėdinčiu ant sprando... Gal tik girtam taip atrodo? Bet ne... aiškiai mato -- kyšo vienas ragas, ausis ir uodega susiraičiusi, atsisakojusi... Nėra abejonės -- velnias! Nejauku. Stačiai šiurpus jausmas... Gerai dar, kad medalikėlis ant kaklo.

-- Velne, ko norėtum už paleidimą? -- bando geruoju prašyti, bet velnias tyli ir dar labiau spaudžia. Nieko nebus. Reikia eiti. Kad tik parnešus iki namų -- darželyje yra švęsto vandens... Gerai, kad boba neseniai įpylė.

Pamažiukais kalvis pakilo ir, susivokęs kur beesąs, kad ir nestipriais žingsniais patraukė keiliuku. Nebe kas ir liko iki namų: miškelis baigiasi, dar kiek per pievą, į kalnelį -- ir sodyba.

Atsidūręs atviram lauke, mėnuliui šviečiant, panoro aiškiau pamatyti, kaip tas velnias atrodo? Vėl pasisuko kairėn ir skersom akim pamatė patį velnią... tik kai dar labiau pasisuko -- vaizdas pasikeitė: nebematė rago ir velnio ausies, bet, atrodė, sėdėjo ragana, su ilgais garbanotais plaukais... Ve, ir koja atsikišusi, sukumpusi tokia... lyg ir sudžiūvusios rankos alkūnė... Kaip čia gali būti? Pasisukus, žinoma, šešėlis gali klaidinti, bet koks skirtumas pagaliau? -- ta pati veislė, ir tuo pačiu gali pasibaigti, Svarbu tik danešti iki kryžiaus.

Suplukes, šlitinėdamas Motiejus vos vos įkopė į kalną ir tiek buvo pavargęs, kad ėmė abejoti, ar be daneš iki darželio. Velnias, matyt, suprato jo kėslus ir tyčia pradėjo dusinti. Tačiau reikėjo judintis iš paskutiniųjų. Jau jau čia pat darželis ir kryžius... jau tiesia kairę ranką į indelį su švęstu vandeniu... tuoj šliūkstels velniui stačiai ant galvos -- kaip ugnimi nuplikys... Tai kad suriks velnias! Bus juoko. kad tik nepamatytų... Bet velnias pamatė ir, nebelaukęs, trenkė jam per galvą. Susiūbavo susvyravo aplinkui -- ir Motiejus pargriuvo. Nuo to laiko nieko daugiau nebeprisiminė.

-- Tu biauurybe, girtuokil, nenaudėli, ko čia drib-sai po kryžiumi? Ar nekelsies, begėdi!

Motiejus pravėrė akis ir, pamatęs pasišiausią bobą, tuoj susivokė kur esąs.

-- Velnias, bobut, velnias... aš nešiau jį... -- ir pats staiga suabejojo, o gal jis tik sapnavo? Bet kad kažkas įvyko... aiškiai matė, o pečius ir dabar gellia.

Kieme jau buvo visai šviesu.

-- Kam tu tą kelmą parvilkai? -- stebėdamosi klausė žmona.

-- Kokį kelmą?

-- Na, ar jau nematai? Juk pats guli ant kelmo.

-- O... tai dabar žinau... -- subambėjo Motiejus ir bandė keltis. -- Padėk, motin, negaliu... pa siutusiai skauda...

Žmona prišoko, bet jis taip stipriai buvo ištrigęs į kelmo šaknis, kad neišmanė, kaip jį ištraukti.

-- Gulėk dabar, žalty, kad latras esi! Negelbėsiu tokio, -- uždususi bambėjo žmona ir pasitraukė į šalį.

-- Padėk, padėk... Daugiau pas Maušą ir kojos nebekelsiu, -- prisiekinėjo senis ir, gailiai žiūrėdamas, stenėjo, nes skaudėjo sprandą ir galvą, kai tik bandė pasijudinti.

Pagailo žmonai, ir jį šiaip taip ištraukė.

-- Kaip tu ir užsispraudai tokį baisų kelmą!

-- Ne aš... Tu, boba, tur būt, užprašei velnią, kad man užkrautų jį. Aš ir nemaniau nešti -- kam jis man reikalingas?

Visą savaitę Motiejus vaikščiojo parsukęs sprandą ir į kalvę nėjo, o žmonės, radę kalvę uždarytą ir sužinoję iš žmonos kas atsitiko, plačiai išnešiojo gaudą, kad vis tik vieną kartą ir Motiejų velnias suraitė.

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

PATOBULINTAS PAŠTO PATARNAVIMAS



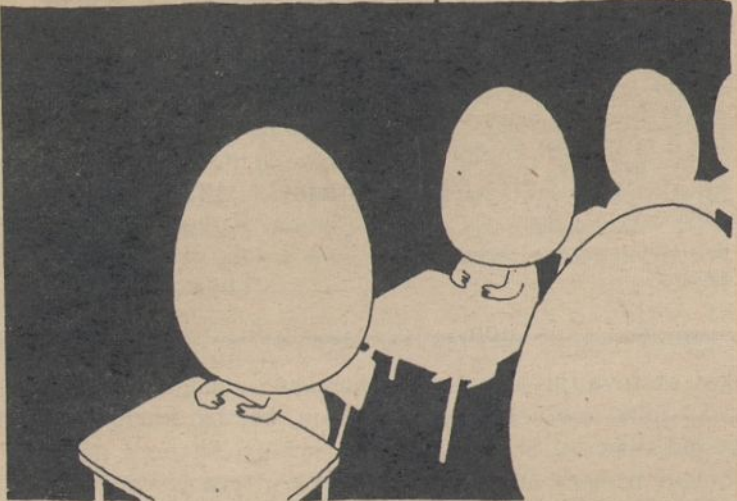
Kaip visi gerai žinome, Amerikos pašto patarnavimas turi dvi eras. Pirmoji era, iki liepos 1 dienos, buvo labai prasta era. Paštas buvo taip nusigynęs, kad žodis "paštininkas" ėgi niekinamąją reikšmę. Tai buvo nerangus, ne savo amatu užsiimęs žmogysta, kuris nepadeda, netalkina gyvenimo pažangai, bet tą pažangą stabdo ir darko.

Šitos tamsios eros poveikyje ir lietuvių viešumoje išikerojo talžianti ir amsėjanti pažvalga į paštininką. Tiesiog pasidarė pavojinga kuo nors susiršti su paštininko profesija. Ta Amerikos pašto dėmė nukrito ant buvusių lietuviškų paštininkų. Ir jie, vargšai, turėjo kentėti už tai, kad laiškas iš Detroito į Chicagą nukeliauja per savaitę laiko. Garbusis išeivologas Henrikas Žemelis net per "Laiškai lietuviams" ruporus, sušuko "šalin paštininkėliai iš mūsų gyvenimo". Jam unisonu patūravojo istorikas Vincas Trumpa iš "Metmenų" katedros.

Būti paštininku pasidarė nepanešama, nepakenčiama būklė.

Atsižvelgdamas į mūsų akademikų protestus ir paštininkų nevertumo demaskavimą, Prezidentas aptvarkė pašto patarnavimą. Nuo liepos 1 d. pasauliui paskelbta: dabar mes esame greiti, mes laiku pristatome "Dirvą" į bet kurią Amerikos vietą. Minority atstovai, Žemelis ir Trumpa, tegu ramiai supasi minkstose poilsio kėdėse. Nauja era ir naujos, džiugesnės nuotaikos!

Naujos pašto eros sąskaiton Prezidentas Nixonas, patyręs, kad lietuviai renka liepos 4 d. į savo Dainų šventę, iš anksto, birželio 16 d. išsiuntė savo gražų sveikinimą. Chicaga gavo tą sveikinimą liepos 5 d. Lygiai dieną po šventės. Truko 19 dienų laiško kelionei iš Washingtono į Chicagą. Valstybės departamentas dabar suka galvą: ką pasakys Henrikas Žemelis ir Vincas Trumpa?



Lituanistikos Instituto diskusijas sekant --
-- Atsiminkite, vyrai, kad "nepolitinis" mokslas pagimdė egg-head kasą.

ORO BIULETENIS

Žaibai ir perkūnai lydėjo kardinolo Cody piketų procesiją. Bet lauko žemės drebėjimo nesulaukta ir motorizuoti kablų daliniai ir toliau sėkmingai operuoja lietuviškų kapinių terenoje. Smagus, lietuviškai pūstelėjęs vėjelis iš diocelijos debesų atnešė pirmą lietuvišką išskabą į minimas kapines -- "į šviesę".

Giedra ir aukštas oro spūdis gerai talkino Dainų šventės dalyviams prasižioti, imant aukščiausius repertuaro gaidas. Tačiau Naujienų meteorologai sugavo "mikrofonų girgždesius". Paašikėjo, kad čia kalta nepakankama bendrumeninkų izoliacija.

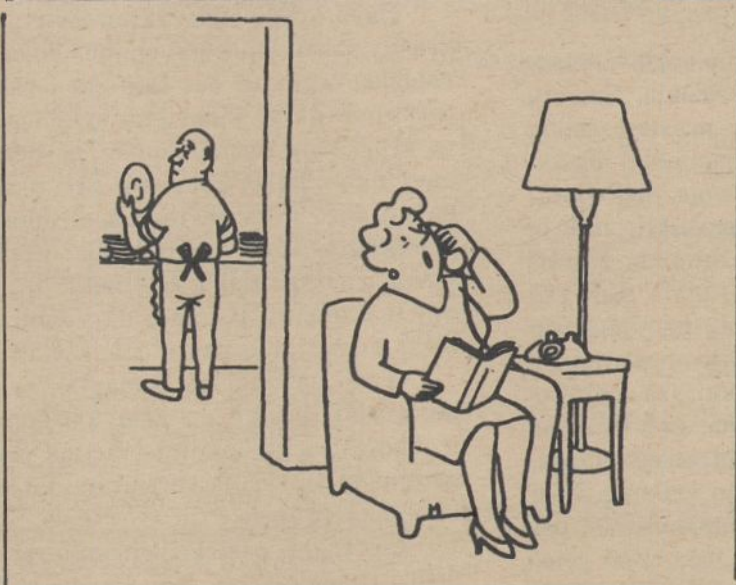
Lituanistikos Instituto akli-gatvyje jautėsi rytų vėjeliai. Debatų žodringumo potvyniuose zefirai apie "nepolitinį" mokslą, kol kas, nuščiūvo, nepasiekė vieno vėtrungės balo.

Prakaito krituliai smarkiai supylė čiurlioniečius Lotynų Amerikoje.

Lietuviškoje dramaturgijos erdvėje spindinčiai sužibo me-teoras - dramaturgas Blėkaitis, iškritęs iš duoklių, sukelty Šilbajorio taifūno. Karštakošiai šiveržės į tą taifūną Bra-

dūnas, protingai retiravosi į "rocking chair" pozicijas, pasislėpęs už teologinių raštų uždangos.

Pergalės eirtmėje atplaišologijos specialistas Kazakevičius pučia Jerichono trūbas, kad sugrįžtų "žemininkų" tvirtovė. Šiaip, visas terra lituanica plotas, telpas ant planetos "Žemė" buvo drumzlinas, debesotas, pilnas karštų geizerių ir purvo vonių sieros dvelkmių.



-- Mano vyras paskambins jums vėliau, dabar jis svarbiame posėdyje.

SPAUDOS PERLAI

MOKSLININKO UŽTIKRINIMAS

Nei gražiais pavadinimais, nei paštininkų, šaulių, birutiečių ar šatrijiečių pavadinimais, jūs neperkelsite lietuviškos dilemos į Ameriką.
V. Trumpa Metmenys Nr. 21

PEDAGOGINIS TĖVELIO RŪPESTIS

Kai visi pradeda linksėti, garsiai dainuoti ir kalbėti, o kiti vaikščiodami ima ir svirduliuoti, nuo stovyklaujančio jaunimo tų "ženklų ir stebuklų" niekaip nebus išvengsi.
A. Nakas Naujienos Nr. 149

NEPEDAGOGINIAI ATSIMINIMAI

O juk būdavo laikai, kai jauna studenčiokė grįždavau iš Spaudos baltaus Trijuos Milžinuos aštuntą valandą ryto, o dešimtą jau bėgdavau visai nepavargusi bažnyčion.
St. Semėnienė Draugas Nr. 137

GABI MAMA

Gimę Švedijoje dvynukai, kaip parodė kraujo tyrimai, yra ne vieno tėvo vaikai.
Europos Lietuvis Nr. 15

MORBUS VERBOSUS (ŽODINĖ DEZINTERIJA)

Dainininkė turi įspūdingą, raiškiai išskaptotą supermoterišką veidą su graikiškai - lietuviškais bruožais.
Pr. V. Draugas Nr. 155

MĮSLĖS BE ATSAKYMŲ

Mįslė

Kažkada mūsų vienas šaunus raitelis gana mandriai jodinėjo ant špachtelio.

Pasilė K. Žoromiskis, Draugas Nr. 149.

Reikia atspėti dailininko joiko ant špachtelio pavardę.

Mįslė

Laikraščio prenumerata tekinuoja, kiek ir viena ne pirmos rūšies degtinės bonka.

Pasilė Kor. Tėv. Žiburiai Nr. 25

Reikia atspėti degtinės markę.

Mįslė

Institutas savo biblioteką, 540 knygų laiko dėžėse, drėgname garaže.

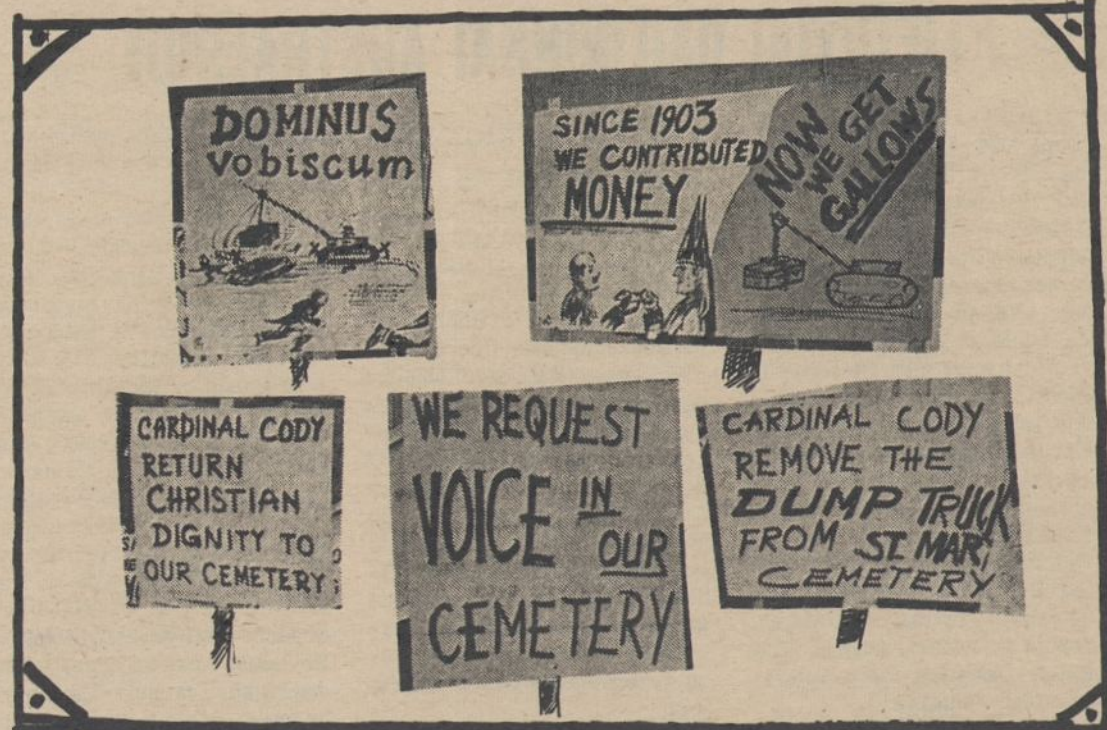
Iš Dirvos, 6.23.1971

Reikia atspėti, kaip ilgai iš-tvers knygos drėgname garaže.

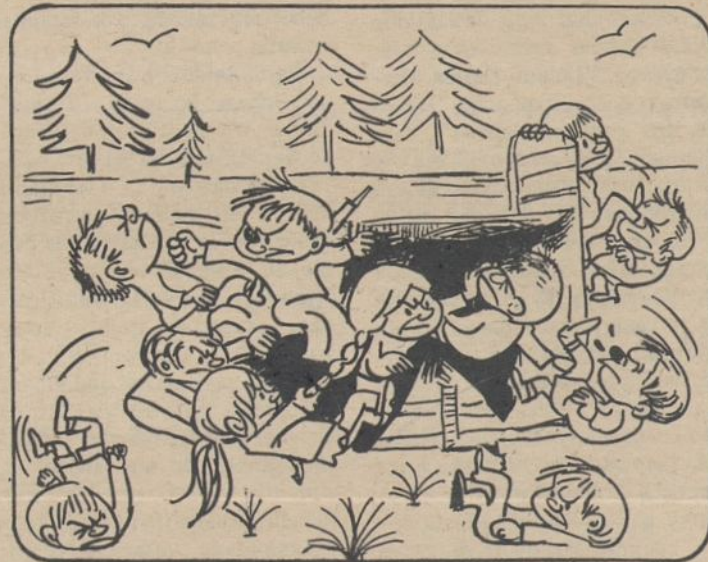
Mįslė

Ramūnė Stanelytė knygų recenzijose save vadina vyriškai

Dienoms pradėjus rudeninį trumpėti, numatomas posėdžių ir pranešimų ilgėjimas.



STOVYKLINIAI DŽIAUGSMAI



Stovyklauti mums gražu --
Susiprantam pamažu.
Pavyzdžių čia mums nereikia --
Veikiam, kaip tėveliai veikia.

"autorius", "aš nekompetentin-gas", etc.

Iš Aidų
Reikia atspėti, kurios lyties yra panelė Ramūnė Stanelytė.

Mįslė

Pas anglosaksus yra tradicija toleruoti kitą nuomonę, tačiau tik pas Vytautą Kavolį yra apskritas keturkampis.

Pasilė S. Šimoliūnas Naujienos Nr. 156.

Reikia atspėti ar Vytautas Kavolis užsiima juoda magija.

KODEL BĖGA MEŠKA IŠ VAKARINIO "DAINAVOS" KRANTO?



Dainavoje, vakariename Spyglinio krante, kur svečiai susirenka piknikauti kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį, yra geriamas. Publika geria čia viską: Alų, vyną, burbonus, škotiską ir konjakus. Vieni švaistosi su buteliais (ypač alaus) visiškai nesi-varžydami, kiti pusiau slapto-mis, vis labai gudriai iš kur nors ištraukdami, vis užsifundydami.

Alf, Nakas -- Naujienos Nr. 149

DEIVĖS KULINARIJOS KARALYSTĖJE



Stalai lūžo nuo cezariškos puotos. Po puikios karštos va-

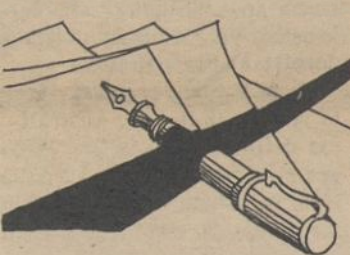
Pulkim ant kelių
Visi krikščionys,
Kad kardinolas
Išgirstų dejonas.

Kapuos, lyg pekloj,
Troka važinėja -
Kabliais užkabine
Karstus mėtinėja.

Išgirs siratų žodį
Kardinole Cody!
(Aušrelė Ličkutė)

tie, kas neturi bilieto į Parnasą. Gi bilietus išduoda Guopio, Priešpylio ir Jonyno supervai-zoriai. Tad susigaudyti visai ne-sunku nė šiems specams.
Ar šios purvo vonios išgydo nuo kaukolės kaulo gėlos? Laukiama revoliacijų. Tačiau visi sutaria, kad tos vonios tikrai smarkiai dvokia, kaip ir gydy-tojų rankos.

VAIZBŪNAI APGAVIKAI



Alfonsas Nyka-Nyliūnas (Čip-kus) apie Julijų Viktorą Kaupą: "Kaupas protarpiais bastėsi po įvairias išvietintųjų stovyklas pardavinėdamas vad. amžinas plunksnas, dažniausiai nevei-kiančias". (Metmenys Nr. 21)



Julius Viktoras Kaupas apie Alfonsą Nyką Nyliūną (Čipky): "Ką Tu man greičiau prime-ni? Neįspėsi -- o gi avantiu-ristą Rimbaud, apgaudinėjantį abisinius keistomis prekėmis". (Metmenys Nr. 21)

PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

Kalbėjo paskaitininkas apie Picasso:
-- Kaip žinote, Picasso turė-jo savo mėlyną periodą.
Čia priėjo Kadziulis ir tarė:
-- O Ignas ir Krivickas turė-jo ružavą periodą.

Dainų šventėje kalbėjo:
-- ŠSŠ, pradeda "Lietuvos šviesos keliu" kantatą.
Čia priėjo Kadziulis ir atsi-duso:
Ir čia be šviesininkų neapsi-eina!

• "TIESA" patikslina "Akira-čių" manifestą apie mokslini-mąsi ok. Lietuvoje: "Reikia ge-rinti darbą, formuojant stude-n-tų marksistinę-lenininę pasau-lėžiūrą, auklėjant juos įsitiki-nusiais internacionalistais, at-sidavusiais komunizmui specia-listais". Tiesa, Nr. 109

LIETUVIAI DAILININKAI AUSTRALIJOJE (2)

Henrikas Šalkauskas. Gimė 1925 m. gegužės 6 d. Kaune. Jis yra žinomas kaip grafikas ir tapytojas. Mokėsi Kauno "Aušros" gimnazijoje. Grafiką studijavo Dancigo "Meisterschule der deutschen Kunst" mokykloje. Vėliau Freiburge i. Br. L., école des Arts et Metiers ir Freiburgo u-te filosofiją ir meno istoriją. 1949 m. išvyko į Australiją ir įsikūrė Sydney. Čia jis priklauso "Contemporary Art Society (executive)", Australian Watercolour Institute, Foundation member Sydney Printmakers Society ir "Muffled Drums". Jis dalyvavo per 20 parodų Australijoje, JAV, Europoje (Londone), Acijoje (Tokio ir Osakoje), Pietų Amerikoje (Sao Paulo) ir kt.

H. Šalkausko kūrinių yra įsigiję: National Art Gallery of Victoria, National Art Gallery of NSW, National Art Gallery of Western Australia, Newcastle Art Gallery, Orient Line London ir privatus meno kolekcininkai Anglijoje, JAV, N. Zelandijoje, Azijoje ir visuose didesniuose Australijos miestuose. Jis yra laimėjęs apie 30 meno premijų.

Šiame leidinyje yra išspausdinti 3 H. Šalkausko kūrinių: "Drawing for a great aviator" (tempera), "Serigraph" (silk-screen) ir "Drawing 1966" (tempera). Elwyn Lynn taip apibūdina H. Šalkausko kūrybą: "H. Šalkauskas is involved with the encounter of formal, solid, opaque shapes and wilful liquescence; if Eva Kubbos melts forms Šalkauskas shows them in formation, as though the splashed, amorphous, transparent islands of ink were what formed his massive black peninsulas. In "Drawing for a great aviator" fluidity is imprisoned by the black cross, but the solid area in "Serigraph" is disrupted by disparate forms. The perennial theme for Šalkauskas is permanence and disruption". H. Šalkauskas yra būdingas ultramodernistas abstraktininkas.

Vytas Šerelis. Tai vienas iš jauniausių lietuvių Australijos dailininkų, kuris yra išaugęs švietimant klimato. Jis gimė 1946 m. Memmingeno lietuvių stovykloje. Jo tėvai yra sąmoningi lietuviai, kurie stūmė įdiegti lietuvių kultūros mėlę ir meno tradicijas. 1950 m. atvykęs su tėvais į Adelaidę, Vytas išėjo australinius mokslus ir baigė Adelaidės meno akademiją. Jis kuria portretus, natūrmortus ir kompozicijas. Šiame leidinyje yra jo 3 kūrinių: "Naturmortas" (tempera), "Bevardžio por-

STEPAS VYKINTAS

tretas" ir "Matadorai". Apie jo kūrybą Elwyn Lynn taip pasisako: "Serelis has a Kafkaesque, European pessimism, a sense of the gloomily dramatic: the matadors in their finery stand in darkness while death and danger are faced, off-stage, on the sunlit sands". Ar šis Vyt. Šerelio pesimizmas neplaukia iš politinio pabėgėlio psichikos? Ar jis Kafkai būdingas? Ar jis nėra lietuvių tautos tragedijos reiškiny? O gal jaunatvės išdava? Kaip ten bebūtų, linkime jaunam dailininkui išaugti Australijoje ir reprezentatyvių mūsų moderniosios dailės stiprią jėgą.

Algirdas Šimkūnas. Grafikas ir tapytojas Algirdas Šimkūnas gimė 1927 m. kovo 19 d. Catekiemo km., Saldutiškio vis., Utenos apskr. Jis dailę studijavo Vilniaus Dailės akademijoje ir Freiburgo "L'Ecole des Arts et Metiers", dailininko T. Valiaus grafikos studijoje. Jis nepasitenkino šiomis studijomis, bet jas dar gilino Freiburgo universitete. Užėjus emigracijos bangai, 1950 m. jis iš Vokietijos išvyko į Australiją ir apsigyveno Sydney. Čia jis aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje, priklausė Šviesos sambūriui, Plunksnos klubui, bendradarbiavo lietuvių spaudoje. Taip pat buvo priimtas Australijos Contemporary Art Society nariu. Surodė keletą savo kūrinių parodų ir dalyvavo apie 30 kitų ruošiose parodose. Lūdnai, kad šis gabus dailininkas be laiko pasimirė Australijoje. Tai didelis nuostolis mūsų dailės kultūrai.

Australiškame leidinyje yra išspausdinti šie Algirdo Šimkūno kūrinių: "Arrangement with Angle", "Before Mirror", ir "Mood in grey" (visi aliejiniai darbai). Apie Algirdo Šimkūno kūrybą Elwyn Lynn taip atsiliepia: "Most remote from expressionism and closer to the school of Paris is Algirdas Šimkūnas, bet his "Before Mirror" is a direct descendant of expressionism. His other works illustrate deal with the fluctuating surfaces of abstract impressionism, with the risky scattering abroad of forms and then capturing of them in a net of curves and strokes. He is more concerned with decorating his forms than are his fellows; his psychological and formal interests are less intense and he throws into relief the serious

urgency and declamatory nature of most of the work in this book".

Leonas Urbonas. Jis gimė 1925 m. balandžio 19 d. Padustėlio km., Dusetų vis., Zarasų apskr. Mokėsi Zarasų gimnazijoje, kurią 1944 m. baigęs pasitraukė į Vokietiją. Dailę studijavo Hanau privačioje studijoje ir Stuttgarto Dailės akademijoje. 1948 m. jis išvyko į Australiją. 1951 m. jis grįžo kuriam laikui į Europą ir gilino studijas Vokietijoje, Šveicarijoje ir Anglijoje. 1953 m. jis grįžo Australijon ir apsigyveno Sydney. Nuo 1965 m. jis yra, amerikoniškai tariant, full-time dailininkas. Priklauso Australijos dailininkų draugijai. Yra suruošęs daugybę savo kūrinių parodų: bent kelis kartus Sydney, Melbourne, Canberra, Miranda, Chicago, Clevelande, New Yorke, Kanadoje etc. Yra dalyvavęs per 40 bendrinių parodų. Yra laimėjęs nemažą premijų.

Šiame leidinyje yra trys Leono Urbono kūrinių: "Totem", "Inner World II" ir "Collage". Jo žymesnieji darbai "Po ožiaragio žvaigždymu", "Ties slenkščiu" ir kt. puošia Australijos, Amerikos ir N. Zelandijos muziejus. Apie jo kūrybą Elwyn Lynn taip rašo: "Leonas Urbonas, especially in his "Inner World II", is involved with more chaotic, expressive and violent rhythms that invest his abstract expressionism, moody, romantic, passionate and shadowed, with the metaphorical attitudes found in Australian abstract expressionism after 1956. His usual fluent flamboyancy is modified by collage in his "Collage" which has for him an unusually lively waywardness".

Adolfas Vaičiaitis. Jis gimė 1915 m. birželio 16 d. Pilkiškių km., Joniškio vis., Šiaulių apskr. Mokėsi Joniškio ir Šiaulių gimn. 1939 m. baigęs Kauno meno mokyklą, kurį laiką dirbo mokytojo darbu Jurbarko gimnazijoje. 1941-44 m. jis buvo Kauno valstybinės leidyklos meno direktorius. Nuo bolševikų pasitraukė į Vokietiją, kur Freiburge dirbo Herderio leidykloje. 1949 m. išvyko į Australiją ir apsigyveno Melbourne. Lietuvoje dalyvavo Dailininkų sąjungos ruošiamose meno parodose. Ilustravo daugybę knygų, jų tarpe dr. J. Balio "Lietuviškas pasakas", L. Dovydeno "Lapino vestuvės". Tretyje -- J. Aisčio "Pilnatį" ir V. Kaupo "Daktarą Kripštuką pragare". 1948 m. Vokietijoje išleido savo 7 litografijų puošnų leidinį vokiečių ir anglų kalbomis. Australi-

joje 1966 m. 12 lino raizinių. Dalyvavo grupinėse parodose Vokietijoje, Australijoje, N. Zelandijoje, Amerikoje. Rašo ir laiko paskaitas meno klausimais, aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenėje.

Knygoje yra išspausdinti šie Adolfo Vaičiaitio kūrinių: "The pleasure seekers", "Jūratė ir Kastytis" ir "Brumbies" (visi darbai -- lino raiziniai). V. Vizgirda A. Vaičiaitio kūrybą taip apibūdina: "Jo grafiška linija yra sodriai tekanti ir visiškai nevaržoma grafiško raizinio ar litografinės technikos. Laisvame linijiniame piešinyje ir šviesos - šešėlių žaidime Vaičiaitis išgauna daug gyvenimiškos tikrovės. Todėl dažnai jo žanrinėse kompozicijose figūrų judesiai ir formos didesniai realizmo pabrėžimui yra šaržuojamos". Elwyn Lynn taip apie A. Vaičiaitį rašo: "It is a similar dominant rhythmic sense that Adolfas Vaičiaitis enjoys in swaying, fluent, but emphatic forms. The simple linocut is used to produce something surreal, unearthy, ar rhythmic proliferation of capricious forms, the lissom shapes join in a dance that has slightly macabre note".

Teisutis Zikaras. Gimė 1922 m. liepos 5 d. Panevėžyje. Jaunas sudomėjo skulptūras, nes ir jo tėvas Juozas Zikaras buvo meno mokykloje. Pasitraukęs iš Lietuvos, gyveno Freiburge ir L'Ecole des Arts et Metiers mokė skulptūrą ir piešimą. Dalyvavo Freiburgo ir Hanau parodose, kur gavo "Žiburių" premiją už religinę skulptūrą. 1949 m. išvyko į Australiją ir Melbourne karališkajame technologijos institute lektorijauja, kaip skulptūros profesorius. Priklauso Viktorijos skulptorių sąjungai. Yra suruošęs dvi savo kūrinių paodas: 1955 m. Melbourne ir 1957 m. ten pat. Be to, yra dalyvavęs grupinėse parodose: 1959 m. "Six Sculptors", Viktorijos meno galerijoje, 1961 m. tarptautinėje skulptūros parodoje, Rodino muziejuje, Paryžiuje ir 1965 m. "Centre Five" Naujosios Pietų Valijos meno galerijoje. Yra suktęs skulptūrų Melbourne universitetui, Etos komercinės firmos užsakyta fontanui Melbourne etc. Jo jūrinis yra įsigijusios meno galerijos Australijoje, N. Zelandijoje, Europoje (Paryžiuje, Vokietijoje), Amerikoje, Australijoje meno kritikų T. Zikaras yra didžiai vertinamas.

Šioje knygoje T. Zikaras reprezentuojasi šiais darbais: "Figure" (medis), "Horsemen" aluminium) ir "Figure" (Cast aluminium). Apie juos Elwyn Lynn taip rašo: "Zikaras is not always so elegantly smooth as these works indicate, but they

Nauji Švietimo Tarybos išipareigojimai

Iki š.m. pavasario liuanistinių mokyklų vadovėlių, pratimų ir jaunimo skaitinių išleidimu ir platinimu rūpinosi Kultūros fondas. Švietimo taryba rūpinosi jų paruošimu. Šios srities darbams gausėjant, Švietimo taryba, siekdama tikslingesnio darbų pasiskirstymo bei sklandesnio jų vykdymo, susitarusi su Kultūros fondo vadovybe, JAV LB centro valdybai pritarus, išipareigojo rūpintis ne tik vadovėlių ir kitų mokslo priemonių paruošimu, bet ir jų išleidimu ir platinimu. Šiems darbams vadovauti mielai sutiko Švietimo tarybos narys Leonas Raslavičius. Jam talkins Kazys Rožanskas. Ir vienas ir kitas turi šiame darbe didelį patyrimą: L. Raslavičius prieš kelis metus buvo Kultūros fondo vicepirmininkas leidinių reikalams ir iki šiol tęsėsi rūpina Chicago aukštesniosios liuanistinės mokyklos vadovėlių leidimu. Kazys Rožanskas buvo Kultūros fondo reikalų vedėjas. Jis sutiko būti knygų sandėlio vedėju ir jų platinimo toju.

Pranešame liuanistinių mokyklų vedėjams, mokytojams, tėvams ir kitiems, kurie domisi Švietimo tarybos leidiniais, kad nuo dabar mi-

exhibit his consummate command of formal tensions, they ar supple and austere, elegant and reserved at the same time, taut in form, they delight in craftsmanship".

Ypatinę dėmesį tenka atkreipti į Elwyn Lynn įžanginę šios knygos studiją, kuri glaus tai, bet tiksliai ir specialiai apžvelgia mūsų tautos meno raidą. Ji iškelia ir mūsų dailininkus į tarptautinę plotmę. Būtų gerai, kad tokių meno leidinių daugiau pasirodytų JAV, Kanadoje. Mūsų dailė atėjo metas dar labiau veržtis tarptautinė arenon.

nėtų leidinių užsakymus reikia siųsti šiuo adresu: Leonas Raslavičius, 7234 S. Sacramento Ave Chicago, Ill. 60629; tel. (312) 776-3254.

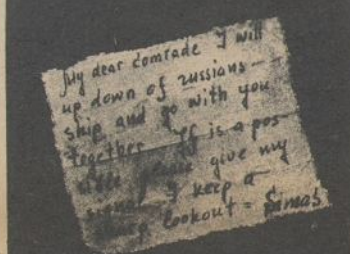
Švietimo taryboje gausiami visi pradinių liuanistinių mokyklų vadovėliai ir pratimai. Be to, dr. Z. Ašoklio Lietuvos geografijos vadovėlis IX skyriui (V klasei), J. Ambraškio ir J. Žiugždos Lietuvių kalbos gramatika ir šios knygos jaunimui:

D. Bindokienės Miesto nesaugu, G. Ivaškienės Baltasis stumbras, J. Minelgos Labas rytas vovere (eilėraščiai), J. Švaisto Šaunusis penketukas, Norimo Benamų ir V. Frankienės Vaidinimai jauniems. Šią vasarą išleina A. Giedraus Tėvų pasakų II d. ir Jukis, Č. Grincevičiaus Velykų dovanėlė ir Igno Malėno A - ŽŪ (ABC).

Perimtieji iš Kultūros fondo ir Švietimo tarybos išleisti leidiniai bus skelbiami Švietimo gairėse ir kitoje lietuviškoje spaudoje.

Jonas Kavaliūnas
JAV LB Švietimo Tarybos pirmin.

JURGIS GLIAUDA



SIMAS

• Jurgis Gliuda, SIMAS. Išleido "Vilties" draugijos leidykla 1971 metais Clevelande. Knyga 160 psl., kainą 3 dol., gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

(6)

IŠEIVIAI KOVOJE DĖL LIETUVOS LAISVĖS

A. JURGĖNAS

Tas turėtų būti ypač lengva dėl to, kad Lietuvos ir Jungtinių Valstybių interesai pilnai sutampa: abiejų pirmutinis priešas yra tas pat — Sovietų Sąjunga ir jos komunizmas. Jei atsiranda amerikiečių tarpe tariamai objektyvių žmonių, kurie sąmoningai kenkia savo draugams, o remia savo priešus, ir didžiuojasi tokiu "bešališkumu", tai mes negalime sau to leisti.

Vieninga lietuviško auklėjimo programa lietuviškose mokyklose ir lietuviškose organizacijose galėtų duoti daug gerų vaisių. Tokia programa turėtų, kaip savo integralinę ir ypatingai svarbią dalį, ir politinį auklėjimą, politinį ne srovine prasme, bet politinį Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siekimo ir priešų pažinimo prasme. Kiekvienas jaunuolis ar jaunuolė, gavę tokį auklėjimą, būtų sąmoningi lietuviai ne tik etniniu, bet ir politiniu požiūriu.

IV

Mes nesame vieni kovoje prieš komunizmą. Panašią kovą veda daug kitų grupių, ne tik kitos pavergtos tautos, bet ir daugelis mūsų gyvenamo krašto vietinių gyventojų bei jų organizacijų. Jei ta kova būtų vedama visų drauge, o ne kiekvienos grupės paskirai, rezultatai būtų labiau apčiuopiami, negu dabar, kai kiekvienas bando dirbti atskirai.

Norint paveikti amerikiečių ir kitų tautų viešąją nuomonę mums palankia prasme arba, kas tą patį reiškia, Sovietų Sąjungai ir bendrai komunizmui nepalankia prasme, reikia pralaužti tylos sieną, komunizmo simpatikų sumanai pastatyti. Tam tikslui reikia sumobilizuoti visas jėgas, tiek lietuvių, tiek kitataučių, kurios gali ta linkme paveikti viešąją nuomonę kuriančias susižinojimo priemones. Nereikia žiūrėti į tai, kas tas jėgas skiria, bet į tai, kas jas jungia. Kai yra bendras priešas, nesvarbu, kas jį muša, svarbu, kad jis būtų mušamas. Kai yra kurios nors vienos grupės demonstracijos, vieni kitiems turėtų padėti demonstruoti, kai yra reikalas laiškus rašyti valdžiai ar spaudai, visi turėtų rašyti. Ypač laišku rašymo svarba yra dar mažai mūsų žinoma, bet tai yra vienas svarbiausių ginklų šio krašto veikime. Niekas ištiesai kiekvieno laiško neskaitys ir jo neatspausdins, bet suklasifikuos, kad būtų aišku, kiek pasisakė už, kiek prieš duotu klausimu. Laiškų rašymo kampanijos reikšmė gerai liberalų, radikalių ir komunizmui palankių elementų supprasta.

Tie laišškai atstovauja aktyvios visuomenės nusistatymą, netų, kurie ką nors duotu klausimu galvoja, bet jų, kurių nusistatymas pakankamai stiprus, kad jie ryžtųsi ką nors dėl jo padaryti, kad ir nors laišką parašyti, kurie yra pakankamai drąsūs, kad nebijotų viešai pasisakyti, ir pakankamai išsilavinę, kad galėtų tiksliai savo mintis raštu pareikšti.

Jeigu visi antikomunistinė kova suinteresuoti aktyviai pasireikštų kiekvienos grupės reikalu, bendras pavergtųjų veikimas žymiai padidėtų ir visoms grupėms tas atneštų lygią naudą. Lietuvių ar bulgarų, gruzinų ar ukrainiečių, čekų ar estų tautiniai reikalai nuo to pagerėtų. Būtų gera, kad kiekviename didesniame mieste susidarytų tarpgrupiniai koordinacijos komitetai, kurie aptartų kovos strategiją ir taktiką ir tai bendrai kovai bendrom jėgom vadovautų, ypač įtraukdami jon jaunimą.

Ligšiolinis kovos būdas, kur kiekviena grupė rūpinasi tik savo reikalais, nieko konkretaus per tiek metų nedavė, o visos pavergtos tautos aktyviai veikdamos drauge sudarytų išpūdingą "spaudimo grupę", kuri galėtų paveikti valdžios organus miestuose, valstybėse ir krašto sostinėje.

Savo kovai sudarykime tvirtą pagrindą, dalyvaudami šio krašto politiniame gyvenime. Per rinkimus, ypač į centrinius valdžios organus, bet taip pat į valstybių bei miestų steigimas, turėtume gerai kiekvieną sykį išsiaiškinti, kuris kandidatas, ne svarbu ar respublikonas, ar demokratas, būtų mūsų kovai naudingas, kuris kenksmingas, o kuris, kad ir draugiškai pakalbta, daro tai vien tam, kad mūsų balsus gautų. Kandidatų įvertinimas turėtų būti plačiai paskleidžiamas, kad visi lietuviai jį žinotų. Aišku, bus lietuvių, kurie balsuos ir už priešingą kandidatą, bet taip darydami jie žinos, kad tuo įvairius kitus sumetimus pastato aukščiau už Lietuvos vadavimą.

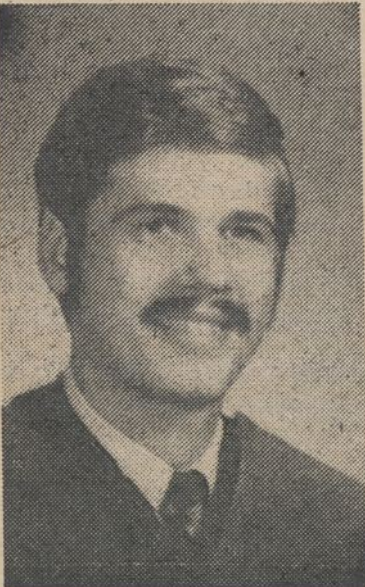
Taip pat būtina sudaryti stiprią spaudimo grupę, gal geriausiai drauge su kitų antikomunistinių tautų atstovais, ir budriai sekti administracijos pareigūnų, senatorių ir kongresmenų veiklą, ją vertinti ir, kur reikia, paveikti juos mums naudinga prasme.

Norėdami pasiekti tinkamų rezultatų, turime nenustodami dirbti ir budėti, nes juk žinome, kad ir priešas dirba ir budi.

(Naujoji Viltis Nr.2)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO LIETUVIAI SULAUKE MALONIŲ SVEČIŲ



Dr. Denis G. Mažeika

Dr. D. G. Mažeika su žmona Audrone nuo liepos 1 d. persikėlė gyventi į Clevelandą ir šiuo metu atlieka stažą Clevelando klinikoje. Šis jaunas daktaras yra veiklus ir susipratęs lietuvis. Nuo pat jaunystės reiškiasi Lietuvos Vychių veikloje. Vėliau pirmininkauja 41-mai kuopai. Universitete reiškiasi, rengdamas lietuviškas parodėles. Daug prisidėjo prie lietuvių studentų demonsstracijų Washingtono bei Lapkričio 13 d. žygio. Veiklus straipsnių bei laiškų rašyme, dalyvauja su paskaitomis Vasario 16 d. progą amerikiešiams. Lankė Fordhamo universitete lituanistinius kursus, dalyvavo tautinių šokių grupėse, priklauso Lietuvių Studentų Sąjungai, L. Bendruomenėi.

Buffalo mieste susipažino su taip pat veiklia studente Audrone Masilionyte su kuria sukūrė šią simpatišką lietuvišką šeimą.

Clevelando lietuviai jiems linki malonaus viešėjimo, o gal kartais ir visiško apsiostojimo "in the best location of the nation". (vg)

• **HENRIKAS MACIAUSKAS**, Dirvos linotipininkas ir spaustuvės vedėjas, išvyko atostogų.

• **S. VYTAUTAS JOKŲ** BAITIS su sūnumi liepos 28 d. išskrido į Japoniją kur dalyvaus skautų Jamboree.

PAGERBS DAINŲ ŠVENTĖS CHORĄ

Rugpjūčio 1 d., sekmadienį, 2:30 v. p. p. įvyks IV Dainų Šventėj dalyvavusių clevelandiečių choristų pagerbimas. Rengia Liet. Respublikonų klubas p. Premeneckų sodyboje, 2834 Clark Parkway, Westlake.

• **Dr. Gražina Pauliukonienė** nuoširdžiai dėkoju už rūpestingą mano tetos Marijos akių patikrinimą bei gydymą ir parodytą širdingumą.

P. Karosienė

SLA 14 KUOPOS SUSIRINKIMAI IR PARENGIMAI

SLA 14 kuopos numatytą svarbesnį narių susirinkimą su kukliu pobūviu liepos 5 dieną, teko nukelti į šio mėnesio pabaigą, būtent, liepos 31 d., šeštadienio popietę, jaukioje kuopos išdo sekretoriaus Povi-

lo ir Janetos Šukių sodyboje, 1669 Crest Rd., Cleveland Heights, Susirinkimo pradžia 4 val. p. p. Broliško bendravimo pobūvis ten pat 5:30 v. v. Nariai kviečiami susirinkime-pobūvyje dalyvauti su savomis šeimomis. Pageidaujama, kad tie nariai, kurie galės dalyvauti iki liepos 29 dienos praneštų laiškų ar telefonu, kiek asmenų dalyvaus. Povilui Šukiui 382-4941 ar Vytautui A. Braziuliui 321-2443, bet kuriuo laiku.

Sekantis SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks tik rugsėjo 6 d. Lithuanian Village, 788 E. 185 St., Clevelande. Nariai, kurie norėtų sumokėti apdraudų mokesčius, tai gali atlikti kiekvieną sekmadienį Lietuvių Klube 11-1 val., mokesčius įteikiant kuopos išdo sekretoriui Povilui Šukiui.

SLA 14 kuopos gyvavime, šiais metais įvyksta reikšmingas įvykis, būtent, 70 metų sukaktuvės nuo kuopos įsikūrimo. Šiam reikšmingam įvykiui paminėti kuopos valdyba numato suruošti sukaktuvinį susirinkimą ir pobūvį, su atitinkama programa spalio 30 d., Čiurlionio Ansamblio namuose.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ MINĖJIMAS

Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas Clevelande šįmet įvyko liepos 22 d., Šv. Benedikto parapijos salėje, 2940 East Blvd. Rengė Slovakų komitetas kartu su Amerikos Tautybių Sąjūdžio valdyba, kurios pirmininkas yra Ralph J. Perk, sekretorius inž. R. Kudukis.

Programa pradėta malda. Amerikos himną giedojo Aldona Stempuzienė. Pagrindinę programos dalį pravedė p. Perk. Pagrindinis kalbėtojas buvo Senatorius Robert Taft Jr., atvykęs iš Washingtono. Jo kalbos tema, nušvietus kokią svarbą pridavė Amerikai tautybės savo įnašais, dabar tų tautų žmonių kraštuose siaučia sovietų tironija; Amerikoje gyvenančių tautų išeiviai kovoja už nusikratymą Sovietų tironijos ir atgavimui savo kraštams laisvės.

Priimta ta prasme ir rezoliucija. Sveikinimo raštas buvo gautas iš Prezidento Nixono, sąryšyje su Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimu.

Minėjimas nesukelia per daug entuziazmo tautybių tarpe. Pav. ir lietuvių dalyvavo tik keliolika. Seniau būdavo demonstruoja tūkstančiai.

Po programos, Vokiečių salėje E. 55-toje gatvėje buvo surengtos vaisės Senatoriaus Tafto rinkimų vajuje dirbusiems tautybių veikėjams. (ks)

"VIENO PASAULIO DIENA" DARŽELIUOSE

Liepos 18 d. įvyko 26-ta metinė "Vieno Pasaulio Diena", kurią rengia visos tautybės turinčios savo kultūrinį darželį. Dienos programą išpildo kiekviena tautybė kuri kuo gali.

Man sunegalavus tuo laikotarpiu, visą darbą kiek iš lietuvių pusės reikėjo su Kultūrinių Darželių Federacijos valdyba atliko mūsų Darželio atstovė Federacijoje, p. Rita Premeneckienė, Lietuvių Respubli-

konų Klubo pirmininkė ir to klubo atstovė Lietuvių Darželio Sąjungoje. Už tai jai priklauso didelis ačiū.

Nėra lengva gauti iš lietuvių ką nors tos dienos programoje dalyvauti. Buvo gautas tas Clevelando lietuvių choras, kuris dalyvavo Dainų šventės programoje Chicagoje. Choras padainavo dvi dainas ir priedui dvi jaunus lietuviškus paskambino kanklėmis, bene pirmą kartą Darželių programoje.

K. S. Karpis
L.K. Darželio pirm

VASAROS PABAIGAI GEGUŽINĖ

SLA 136 kuopa rengia įprastinę viešą gegužinę rugpjūčio 22 d. K. Gaižučio sodyboje, lengvai pasiekiamoje vietoje, 20230 Miller Ave., visai arti prie 200 St. Pradžią l v.

Maloniai kviečiami savo ir gretimųjų kuopų, tiek Clevelando, tiek ir apylinkių nariai su šeimomis lygiai kaip ir plačioji mūsų visuomenė.

Lauksime su gardžiomis vaisėmis, lietuviška muzika, viliojančiomis dovanomis ir įvairiais kiotikais linksminimais.

Nuotaikingai ir jaukiai užbaigsime vasarą.

Want to Earn \$20,000
with a



TRAVELMART AND TRAVEL TRAILER CENTER

We have available now in Hartland County a new business

OPPORTUNITY FEATURING:
• Travelmart store
• Overnight travel trailer sites
For information on this location call NOW!

Mr. Robert Anthony
313-843-4200
days or evenings
West of Woodward or downriver
Mr. J. Oliver
East of Woodward and northern suburbs
day 313-872-8100
evenings 313-543-0167
(54-58)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

Zanta Maurina -- Latvijos vardo garsintoja

Zenta Maurina yra išgarėjusi latvių rašytoja. Šiame jėgavo Vokietijos K. Adenauerio premiją, vadinamą Deutschland-Stiftung. Premijos paskyrėjai ypatingai įvertino Z. Maurinos nuolatines kūrybines pastangas su artinti visas laisvąsias tautas, o ypač už pastangas Europos tautų ūkiniam ir kultūriniam vieningumui įgyvendinti.

Z. Maurina gimė 1897 m. Rygoje. 1929 m. ji baigė Rygos universiteto, baltų filologijos skyrių. 1937 m. gavo daktaro laipsnį. Kurį laiką profesoriavo Pedagogikos institute. 1944 m. pabėgo iš Latvijos, gerai žinodama, koks būtų jos likimas, jei ji liktų teroristinėje valdymo sistemoje. Nuo 1946 m. ji gyvena ir kuria Švedijoje.

Zenta Maurina yra parašiusi apytybę knygų latviškai ir vokiškai. Latviškai yra žinomos šios knygos: "Mąstymai ir svarstymai", "Gyvenimo teigėjai", "Prometėjaus šviesoje", "Širdies mozaika" ir kt. essay. Taip pat yra žinomi jos romanai: "Dzives vilciena", "Tris brali", "Francheska" ir kt. Labiausiai ji išgarsėjo savo giliomis literatūrinėmis studijomis apie Dostojevskį, Dantę, latvių rašytojus Poruką ir Brigaderę. Populiarūs ir jos vokiškai parašyti essay "Mosaik des Herzens", "Menschen und Schick-

Visais gyvybės, sveikatės bei pensijų draudimo, o taip pat ir akcijų-investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

Cleveland Heights rajone, prie Oxford-Monticello mokyklos. Aluminium apmuštos sienos. Nauja virtuvė ir vonia. 3 miegamieji. Medžiū kurenamas židyns. Aptvertas kiemas. Prašo žemiau \$20,000. Tel. 382-9736. (55-64)

sale", "Abenteuer des Menschseins" etc.

Brandeis universiteto prof. dr. Harry Zohn Zentą Mauriną vertina kaip vieną iš žymiausių šių dienų rašytojų. Ją lygina su Nietzsche, Romain Rolland ir Stefan Zweig. Kas yra skaitęs Z. Maurinos studiją apie Dostojevskį, tas tikrai pritars profesorius H. Zohn, kad Z. Maurina ir minties gilumu, ir formos grožiu prilygsta didįjį biografininką St. Zweig.

Z. Maurina mums, lietuviams, yra didžiai brangi bendro politinio likimo eigoje. Ji save vadiną homo fugiens, žmogus pabėgėlis. Ji pabėgo ne dėl to, kad vegetuotų, bet dėl to, kad skelbtų pasauliui komunizmo neteisybę ir nežmoniškumą. Ji atlieka tą pačią misiją, kurią XIX amžiuje garbingai atliko Lietuvos žemės vaikas, lenkis kai rašęs, Adomas Mickevičius. Z. Maurina, kaip prof. H. Zohn būdingai apibūdina, yra "laisvės ištroškęs žmogus, ypatinga šio amžiaus figūra".

Netekusi tėvynės, dabar Z. Maurina ieško jos skaitytojų širdyse. Ji jaučiasi jų širdyse, kaip namie. Ji trokšta paguosti tas širdis, kurios gyvena vienišos, užmirštos, paniekintos, be tikrosios laisvės, be žmoniško jausmo užuovėjos. Ji gyvena dėsniu: geriau laisvėje vandenį semti iš plikų rankų, negu tironijoje medų iš auksinės tau rės.

Linkime latvių žymiausiui rašytojui ilgiausią ir kūrybingiausią metų!

MIRĖ LIETUVIŲ DRAUGAS AL. BALDUS

Š.m. gegužės 20 d. Koblence, V. Vokietijoje, mirė vokiečių rašytojas ir publicistas Aleksandras

Baldus. Velionis buvo gimęs 1900 m. liepos 11 d. Koblence. Iš jaunatvės pamėgęs literatūrą ir spaudos darbą, visą gyvenimą didžiausią dėmesį kreipė baltų ir skandinavų tautų kultūroms. Iki pat mirties liko ištikimas lietuvių, o kartu ir visų Pabaltijo tautų draugas. Dar pernai gruodžio mėn. Esslingene laikė užsienio ir gražių paskaitą apie lietuvių, estų ir latvių dabartinę literatūrą.

Dirbdamas Koblenco radiofone, Al. Baldus dažnai skaitė savo vertimus iš lietuvių, latvių, estų kūrybos. Jis yra išvertęs nemažą Maironio Kiršos, Santvaro, Brazdžionio ir kitų liet. poetų eilėraščių. Taip pat jis išvertė nemažą ir mūsų prozos pavyzdinių kūrinių. 1951 m. Insel Verlag išleido Al. Baldaus išverstą J. Jankaus "Velnio balą", kuri buvo naudojama kaip pavyzdinė lektūra Vasario 16 g. lietuvių ir vokiečių kalb. pamokose. Velionis yra parašęs ir ištisą aimą straipsnių apie lietuvių literatūrą įvairiuose vokiečių žurnaluose.

Al. Baldus palaikė glaudžius ryšius su skandinavų rašytojais. Jis buvo Sigrid Undset, Max Tau ir Paer Lagerkvist draugas. Jis išvertė nemažą jų kūrinių. Jis parašė studiją apie Sigrid Undset gyvenimą ir kūrybą. Už savo literatūrinį vertimus jis yra laimėjęs keletą premijų.

Jis buvo savotiškas kavinių literatas. Gyveno vienišas, be šeimos draugų tarpe. Bet ir draugai senatvėje jį paliko. Net iš namų jį senatvėje nuomotojai išmetė. Tai mūsų Strazdelio likimas. Tačiau jis nusipelnė, kad lietuviai jį atsimintų ir vertintų už jo lietuvių rašytojų kūrybos meilę. (sv)

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIUOS VILTIES LEIDINIUS

J. Gliuda. SIMAS. Simo Kudirkos tragedija. 160 psl.	\$3.00
E. Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA. 420 psl.	\$5.00
S. Rūkienė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, Kietais viršeliais. 526 psl.	\$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl.	\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš.	\$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl.	\$3.00

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

..... egz. SIMAS	\$.....
..... egz. KAD JI BŪTŲ GYVA	\$.....
..... egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ	\$.....
..... egz. AGONIJA	\$.....
..... egz. REZISTENCIJA	\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO	\$.....

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

adresas:
(namo numeris ir gatvė)

adresas:
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS



• **Jurgis Bieliūnas**, žinomas Venezuelos LB visuomenininkas ir VLIKO Atstovybės pirmininkas, su žmona Vanda, liepos 15 d. išskrido gydymuisi Vokietijon ir Austrijon.

Ta pačia proga reikia pastebėti, kad V. ir J. Bieliūnų iniciatyva buvo pakviestas Čiurlionio ansamblis atvykti Venezuelon dalyvauti meninėje programoje minint Venezuelos nepriklausomybės paskelbimo 150 metų sukaktį.

Visi Venezuelos lietuviai linki p. Bieliūnams nuotai-kingos kelionės, o Jurgiui galimai trumpiausiu laiku sustiprėti fiziškai ir vėl grįžti Venezuelon su dviguba energija. (vv)

• **MIRĖ KAN, F. KAPOČIUS**. Liepos 22 d. Chicagoje po širdies smūgio vairuojant automobilį, mirė kan. Feliksas Kapočius, 76 m. amžiaus, žinomas, kaip paminklinės Prisikėlimo bažnyčios Kaune statytojas ir jos klebonas. Už nuopelnus buvo apdovanotas Gedimino ordenu. Nuo 1953 m. dirbo amerikiečių parapijoje Ivanhoe III.

• **Lietuvių Tautinių Namų** patalpoms, esančioms 6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje pertvarkyti, išpuošti, o taip pat inventoriumui supirkti reikalingas nemažas kapitalas, apie 30 tūkstančių dolerių. Šį kapitalą sutelkti dr. S. Biežio kvietimu sudarytas 28 asmenų Komitetas. Jį sudaro: dr. Birutė Kasakaitienė, A. Kazanauskienė, V. Olienė, J. Bacevičius, dr. G. Balukas, S. Baras, E. Bartkus, dr. J. Bartkus, T. Blinstrubas, dr. K. Bobelis, J. Evans, dr. A. Kalvaitis, arch. A. Kerelis, V. Kasniūnas, dr. L. Kriaučiūnas, L. Oksas, V. Pešecas, dr. A. Pustelnikas, M. Rėklaitis, J. Sakalas, senatorius F. Savickas, dr. K. Šidlauskas, J. Talandis, A. Vengris ir J. Zuris. Komitete LTN Valdybą atstovauja: J. Jurkūnas, C. Mostas ir S. Virpša.

Komitetas kviečia visus lietuvius remti jo pastangas savo įnašais įsijungiant į LTN narius. Tebūnie Lietuvių Tautiniai Namai, kiekvieno mūsų namai!

Naujame pastate bus didžioji salė, talpinanti 260 žmonių, banketams ir didesniems pobūviams. Greta — mažoji salė susirinkimams, toliau kavinė (cocktail lounge), virtuvė ir kt. ūkio patalpos.

Patalpų pertvarkymas vyksta gera sparta ir numatoma š. m. rugsėjo mėnesį jau galėsiant sales naudoti įvairiems parengimams.

Lietuvių tautinių namų pirmininkas — Jonas Jurkūnas, direktorių tarybos pirmininkas — Mikas Rėklaitis, Lėšų telkimo komiteto pirmininkas — dr. S. Biežis.

• **JAV LB švietimo taryba** praneša, kad prof. A. Sa-



JAV LB Connecticut apygardos valdybos pirmininkui Viliui Bražėnui persikeliant gyventi į Floridą, liepos 10 d. Waterbury, Arnold klube, buvo surengtos išleistuvės, dalyvaujant apie 100 asmenų. Nuotraukoje LB Connecticut apygardos valdybos, tarybos nariai ir apylinkių pirmininkai su išvykstančiu pirmininku, Sėdi iš kairės: V. Balčiūnas, E. Bražėnienė, V. Bražėnas, Z. Dapkuvienė, P. Vileišis, Stovi: Zabulis, G. Žemaitaitis, A. Gruzdis, J. Valiūšaitis, P. Gaižutis, A. Dragunevičius.

L. Tamošaičio nuotrauka

lys dėstys š. m. rugpjūčio 15-22 d. mokytojų studijų savaitėje Dainavoje, bet dėl susidariusių pašalinių aplinkybių atsisakė skaityti paskaitas ten pat vykstančioje lituanistinių studijų savaitėje.

RUOŠIAMASI LIETUVIŲ DIENAI KANADOJE

Suruošti Lietuvių Dieną nelengvas darbas. Kad St. Catharine gali suruošti gerai, tai jau visi žinome, nes ruošėme jau du kartus, o trečią padėjome didele dalimi rengti anais metais prie Niagaro.

Šiais metais yra daug geriau su salėmis. Išaugus miestui, prisistatė daug didelių namų ir pastatytos kelios didelės salės, vienoje kurių šiemet ir įvyks susipažinimo vakaras. Ta salė yra prie pat QE. Vargu begali būti didesnis patogumas.

Šių metų L. Dienai rengti sudarytos komisijos įvairioms pareigoms. Informaciją sudaro trys asmenys: A. Šukys, J. Šarapnickas ir S. Šetkus. Jų tikslas bus gerai išreklamuoti šią 17-ją Dieną ir sukviesti tiek dalyvių, kiek tik galima.

Jau dabar būtų verta įsidėmėti laiką: 17-ji LIETUVIŲ DIENĄ įvyks spalio 9 ir 10 dieną, o prieš tai dar prasidės lietuvių istorinė-tautinė paroda, kuri tęsis ir po L. Dienos. (jš)

• **KONGR. ROBERT STEELE** (Conn.) birželio 24 d. JAV Atstovų Rūmuose pasakė kalboje stipriai pasisakė už tolimesnį Radio Free Europe ir Radio Liberty transliacijų siuntimą į Sovietų pavergtus Rytų Europos kraštus. Kalboje minima, kad įvedimas transliacijų lietuvių, latvių ir estų kalbomis šiuo metu laukia Radio Liberty vadovybės patvirtinimo.

• **ATLANTO RAJONO** Simo Kudirkos vardo skaučių-skautų stovykla prasidės rugpj. 29 d. 1 val. p.p. sekmadienį, ir baigsis rugsėjo 6 d. pirmadienį, 4-H Camp, Spencer, Mass. Stovyklos viršininkas s. Mikas Subatis.

Stovyklon bus priimami tikslai LSS registruoti vadovai-vės ir skautai-ės. Tėvams ar globėjams, neįsijungusiems pareigų, stovyklauti nebus leidžiama.

• **PREL. PRANČISKUS J. STATKUS**, Philadelphia katalikų arkivyskupijos kancleris, atkalbėjo invokaciją liepos.

14 d. Philadelphijoje Nepriklausomybės Aikštėje įvykusiame Pavergtų Tautų Savaitės minėjime. Prel. Statkus, užimdamas svarbų kanclerio postą, nuosirdžiai reikalui iškilus talkina JAV LB Centro Valdybai. Philadelphia arkivyskupo kard. Krol ir prel. Statkaus asmenyse turime nuosirdžius pavergtos Lietuvos klausimo judintojus.

IŠVYKO I JAMBOREE

Tryliktoji Pasaulinio Skautų Sąjūdžio Jamboree, kurioje laukiama virš 20.000 skautų iš 145 valstybių įvyksta Fuji kalnų papėdėje, Japonijoje rugpj. 2-10 d.d.

Kadangi tuoj po Jamboree (rugpj. 12-18 d.d.) Tokyo įvyksta 23-ji Pasaulinio Skautų Sąjūdžio Konferencija, šia proga Jamboree'je dalyvaus patys svariausieji sąjūdžio vadai — reprezentantai, su važiauvę aptarti Skautų Sąjūdžio ateitį ir jo tolimesnį veikimą.

Mūsų skautijos vadų susirūpinimas, sekti šiuos svarbius įvykius iš arčiau, bei juose dalyvauti, tampa realybe: Vyriausias Skautininkas v.s. Petras Molis liepos 29 d. išskrenda į Jamboree su Tarptautinio Skautų Biuro pritarimu, kaip oficialus Amerikos skautų globojamas svečias. Vyriausias Skautininkas P. Molis Jamboree rengėjų rūpesčiu dėl patogesnio susipažinimo ir apgyvendinamos bus tam pačiam viešbuty su būsimosios konferencijos atstovais.

JUNGTINIS AMERIKOS PABALTIEČIŲ KOMITETAS

Posėdis įvyko Chicagoje, Latvijų namuose liepos 17 d., 1971 m.

Dalyvavo: Lietuvių atstovai dr. K. Bobelis ir kun. A. Stašys; latvių: Uldis Grava, — Amerikos Latvių Sąjungos pirmininkas iš New Yorko ir Gunars Meierovics — Latvių Sąjungos vicepirmininkas iš Washingtono, D. C.; estų: Mr. Parts — iš Crystal Lake, Illinois ir Mr. A. Koopp — iš Chicago. Atstovavo Amerikos Estų Sąjungos pirmininką H. Leesmant.

Posėdžiui pirmininkavo dr. K. Bobelis, Jungtinių Amerikos Pabaltiečių Komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas. Nagrinėti Radio Liberty

programos, Pabaltiečių Kooperacijos ir talkininkavimo klausimais.

Taip pat buvo persvarstyta pabaltiečių komiteto varoma akcija sąryšyje su "ETHNIC HERITAGE" rezoliucijos prevedimu.

Išklausytas tuo klausimu pranešimas Gunars Meierovics, Pabaltiečių Komitetas šiuo klausimu yra įteikęs atitinkamus raštus senatoriams ir kongresmanams ir

yra gavęs nemažai teigiamų atsakymų, žadančių paremti šią rezoliuciją.

Gunars Meierovics pranešė apie išpūdingai suruoštą birželio deportacijos įvykių paminėjimą Washingtono, Tautinėje (National) katedroje. Šiam paminėjimui vadovavo ALTO direktorius dr. Genys. Pritaikytą pamokslą pasakė kun. Pugevičius iš Baltimorės.

Nutarta antrajai pabaltiečių konferencijai organizuoti paskirti po 1 atstovą iš kiekvienos tautybės, kurie sudarytų didesnio masto organizacinį komitetą.

Atmetas pasiūlymas organizuoti atskirą Pabaltiečių informacijos centrą ir nutarta, kad visa bendra pabaltiečių informacija būtų tvarkoma per Jungtinį Pabaltiečių Komitetą. Šiam reikalui tvarkyti buvo sudaryta speciali komisija ir išdirbtas veiklos planas ateinantiems metams.

Nutarta pasitarti su Batūnu dėl veiklos Jungtinėse Tautose koordinavimo. Priimta rezoliucija: bandyti aiškinti pabaltiečių okupaciją Jungtinėse Tautose.

Posėdis praėjo nuosirdžioje ir darbingoje dvasioje. Po posėdžio dalyviai buvo latvių Chicago skyriaus pirmininko p. V. Viksnins pavaišinti. Sekantis posėdis numatytas rugsėjo mėnesyje, New Yorke ar Washingtono. ALT Inf.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO — GRAZIOJE LIETUVISKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

'AUDRONĖ'

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655 Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

VILA AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARLJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su šiltu ir šaltu tekančiu vandeniu kainuoja tarpe \$45.00 ir \$55.00 savaitei dviem asmenim.

Atdari nuo Memorial dienos iki pirmo spalio.

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI

Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave., Ocean City, New Jersey 08226

Telefonai: 399-9871, Privatus 399-1221 Area Code 609

LITERATŪROS VAKARAS SANTA MONIKOJE



Antanas Gustaitis, poetas satyrikas ir humoristas, "grūmoja" tautiečiams, poetiškai šmaikščiu žodžiu plakdamas tradicines ir naujas lietuvių visuomenės negeroves.

Liepos 31 d., šeštadienį 8 val. vak. Ant. Gustaitis pasirodys literatūros vakare, kurį rengia Santa Monikos Lietuvių Klubas Women's Club salėje, St. Monikoje.

Šalia A. Gustaičio, kuris paskaitys savo naujausių satyrų ir humoro kūrinį, dalyvauja aktorė ir režisierė Aleksandra Gustaitienė. Ji rečituos keletą liet. prozos ir poezijos kūrinių. Abu svečiai menininkai vakarą atskrenda iš Bostono.

Literatūros vakaro programoje dalyvauja ir vietiniai rašytojai: Alė Rūta ir Juozas Tininis.

Abu paskaitys savo naujausias kūrybas.

Vakaro programai vadovauj Bern. Brazdžionis.

Los Angeles ir apylinkės lietuvių tarpe vakaro laukiama su dideliu susidomėjimu: tai pirmas toks parengimas vasaros metu vėsiam Santa Monikos pajūryje, žadąs daug geros nuotaikos.

Po vakaro rengėjai visus atsilankiusius pavaišins kavute, kur, bendraujant su menininkais, bus galima išgyti autografas naujai išleistoje Keturių Autorių plokštelėje.